

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ.ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL- 8 No. 188 March 05, 2014

E-mail : info@pardestimes.com

8th year in Publication

Ph.: 510-938-7771,

Fax- 510-740-3520

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਚੋਲਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਜ ਫਿਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਈ ਦੇ ਸੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਪੈਲ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹਾਂਡੀ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੋਲਾਂ ਮਈ ਵਿਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 9 ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਚੋਣ ਜਾਬਦਾ ਵੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ + ਸੰਪਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤਹਿਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

7 ਅਪੈਲ - 2 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 6 ਸੰਸਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ
9 ਅਪੈਲ - 6 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 6 ਸੰਸਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ
10 ਅਪੈਲ - 14 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 92 ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ
17 ਅਪੈਲ - 13 ਰਾਜਾਂ ਦੇ 122 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ
24 ਅਪੈਲ - 12 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 117 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ
30 ਅਪੈਲ - 9 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 89 ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ
7 ਮਈ - 7 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 64 ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ
12 ਮਈ - ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ 2 ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ 41 ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ
16 ਮਈ - ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਵਾਰ 12 ਫੀਸਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣਗੇ, ਯਾਨਿ 9,30,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੋਟਰ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 81.4 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵੋਟਿੰਗ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਬੂਥ ਲੈਵਲ ਦੇ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੋਲ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 13.6 ਵੋਟਰ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 2.32 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰ ਇਸ ਵਾਰ 18 ਤੋਂ 19 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ 18 ਤੋਂ 23 ਸਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 4.87 ਕਰੋੜ ਹੈ।

A-1 INTERIOR DECORATION INC.

BEST PRICES IN THE BAY AREA

FREE Estimates

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555

Visit our showroom NOW!!!

3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

See me today and get the discounts and service you deserve

Gurbinder S Mavi

Insurance Lic# OF22244

Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਰਾਫ਼ਿਊਜ਼ੀ ਸਟੋਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,

ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ

44790 S.Grimmer Blvd. # 204

Fremont, CA 94538

510-657-6444

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੰਬਰ

37-18-73rd ST, Ste401

Jackson Height, NY 11372

718-533-8444

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫ਼ਤਰ

2945 W.Capitol Ave. West

Sacramento CA 95691

916-372-4448

Niúyork City Dafਤਰ

37-18-73rd ST, Ste401

Jackson Height, NY 11372

916-372-4448

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ

44790 S.Grimmer Blvd. # 204

Fremont, CA 94538

510-657-6444

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੰਬਰ

37-18-73rd ST, Ste401

Jackson Height, NY 11372

916-372-4448

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫ਼ਤਰ

2945 W.Capitol Ave. West

Sacramento CA 95691

916-372-4448

ਬਠਿੰਡਾ ਬਲੇਗਾ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਯੁੱਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੈਦਾਨ

ਮਨਸ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੁਆਚਿਆ ਸਿਆਸੀ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ

ਬਠਿੰਡਾ - ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ

ਦਿਲਚਸਪ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ

ਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ

ਸਾਂਸਦ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿੱਚਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ

ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਿੰਗ

ਫਾਸ਼ਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਟਿਕਟ ਕੈਪਟਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ

ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ

ਭਰਨ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ

ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦੇ ਵਜੋਂ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਲੱਗਭੱਗ ਫੈਸਲਾ

ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਮੌਜੂਦੇ ਵੱਧੇਂ ਹੋਣੇ

ਗੁਆਉਣ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਤਿਆਰਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਮੁੜ

ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਉਭਰੀ ਪਾਰਟੀ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੌਕਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

ਇਸ ਵਕਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਧਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਵਕਤ ਬਸਧਾ ਨੂੰ 35

ਹਜ਼ਾਰ 94 ਵੋਟ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. 20 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ 8135 ਵੋਟਾਂ

ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਵੀ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 3 ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ

ਜਿਹੜੇ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ - 2014

ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਗੱਠਸੌਝ ਦੀ ਬਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ?

ਉਲੜਣ ਭਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੱਖਾ ਮੌਰਚਾ ਵੀ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਾਜ਼ੀ!

ਲੋਕਮਿਤਰ

ਜਦੋਂ 15ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹਾਂ-ਪ੍ਰਥਮੀ ਉਮੀਦਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਿਆਂ ਘਰਾਇਆਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ, ਬਾਕੀ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ?

ਫਿਲਿਗਲ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜਿਸ ਨੇ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਠਿਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਤੇਜਨਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ ਉਮੀਦ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 15ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜਵਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਇਸ ਦੀ ਔਸਤਨ ਉਮਰ 55.60 ਸਾਲ ਸੀ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਵਾਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਕਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1988 ਤੋਂ 2014 ਦਰਮਿਆਨ 34.45 ਫੀਸਦੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਹੁਣ

ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 81 ਕਰੋੜ 40 ਤੱਕ ਲੱਖ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 1998 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 60 ਕਰੋੜ 58 ਲੱਖ ਵੋਟਰ ਸਨ। ਦਾਦਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ 2004 ਤੋਂ 2014 1ੱਕ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 53.9 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਦਾ ਥਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ 39.1 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੱਥਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 31.7 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਅੰਡੇਮਾਨ-ਨਿਕੋਬਾਰ ਵਿਚ 6.7 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਮੂ ਅਤੇ ਕਸਮੀਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ 8.9 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਜ਼ਬ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੰਸਦ ਦੀ

ਐਸਤ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਜਾਂ ਦੱਸੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਜਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੌਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅੰਕਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਲਿਖਣਗੇ। ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 12 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਜਿਤਾਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਾਰ ਲਗਭਗ ਸਵਾ 10 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਹਨ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਲਗਭਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਨਵੇਂ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 2.31 ਕਰੋੜ ਨੇ ਤਾਂ ਹੁਣ-ਹੁਣੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਸਰਦਲ ਪਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਲਗਭਗ 8 ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਉਹ ਹਨ, ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ 15 ਤੋਂ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ ਯਾਨੀ ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਸੱਚ ਜਾਇਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕਰਿਆਂ ਨਾਲ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਰ 5 ਤੇ)

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮਝੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਖੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

TRAVEL FOR LESS INC
39156 STATE STREET
FREMONT CA - 94538
510-791-330

San Jose Office

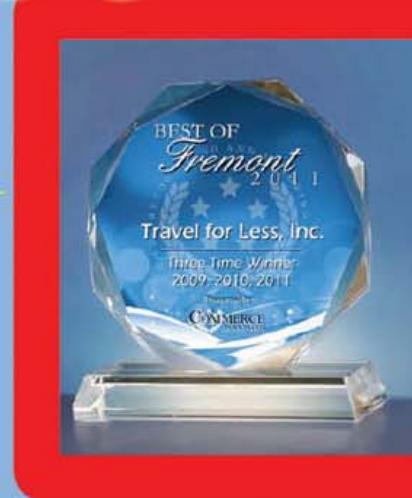

TRAVEL FOR LESS INC
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408-791-2600

BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE

Open 7 days
a week

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

3RD TIME
IN A ROW
2011
BEST OF
FREMONT
AWARD

510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਈਸ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਫਰੀਮਾਂਟ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ

ਮੈਜ਼ੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੁਠੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਫਰੀਮਾਂਟ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੀਆਂ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੱਖ ਚੁੰਕਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਐਂਡਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਈਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਸੱਚ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਉਖੇਡ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਉਹ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੀਚ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਤੇ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜੀ ਤੇ ਉਤਰ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਜਦੋਕਿ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਈਸ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਮੁਤਾਬਕ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਫਰੀਮਾਂਟ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 25 ਜ਼ਿਕਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਜੀਫੇ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਸਾਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ

ਅੰਬੈਸਡਰ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਈਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ (ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ) ਪੈਰੈਂਟਸ-ਟੀਚਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰੇ ਫੰਡ ਮੁੱਹੋਈਆ ਕਰਵਾਏਗਾ।

ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਝੱਠੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਈਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਜਿਤਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਜਾ ਸਕਣ।

(ਪੇਡ ਐਡਵਾਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ)

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਧਾਮੀ ਸਲੇਟ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੋਟਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਧਾਮੀ ਸਲੇਟ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿਖ ਉਜਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੂਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਕੇਸ਼ਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵੀ ਵੀਰ ਹਨ ਪਰ ਧਾਮੀ ਸਲੇਟ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਸਲੇਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਖ ਧਾਮੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਹਨ।

(ਪੇਡ ਐਡਵਾਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ)

ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨੂੰ 4 ਸਫੇ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੱਖ ਛਿੱਲੋਂ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੁਨੁੱਨਕ

ਪਰਮਧਾਲ ਇੰਬਟ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪਰਮਾਰ

ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੱਖ ਹਿੰਸਰਾ

ਸੁਚਾ ਰਾਮ ਭਾਰਟਾ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪਦਮ

ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ 4 ਸਫੇ ਵਧਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਸਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਸੁਨੁੱਨਕ (ਵੈਨਟੂਰਾ) ਲਾਸ ਏਜ਼ੇਂਸਿਆਂ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ

ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਯਨੀਅਨ ਸਿਟੀ, ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਤੇ ਧਰਮਪਾਲ ਤੰਮਟ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਖੁਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਸੀਂ ਸ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੱਖ ਹਿੰਸਰਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਪਦਮ ਵੱਲੋਂ ਵੀ 5-5 ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਸੁਤ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਚੱਜੀ

ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਚੰਗੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

-ਬਲਦੀਰ ਸਿੱਖ ਐਮ. ਏ.
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਹੀ

ਪੂਰਾ ਕੋਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ
ਦੁਖੀ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ

ਅਸਰ 3 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਬੁਧਾਪੇ 'ਚ ਜਵਾਨੀ ਮਾਣੋ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਗੈਰੀਜ਼ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਅੱਜਕਲੁ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੌਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਹੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਚਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਮਨਚਾਹੀ ਟਾਈਮ

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਗਸ਼ਲ ਕਰੋ

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ਾਰ ਦਿਵਰਾਈ
ਆਖੂਦੈਦਿਕ ਰਨ
ਗਜ. ਨੰ. 59/AY/PB.

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweat Oberoi +91-98155-33933

Sanjiv Gupta

certified Public Accountant

www.sanjivcpa.com

ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ CPA ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ

ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਲਈ

IRS ਦਾ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ

ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਵਾਸਤੇ CPA ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ

**ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਣਸਾਰ, ਮਿਠਬੋਲੜੇ
ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਗੁਰਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੇ**

Fremont Office **Sunnyvale Office**
39111 Paseo Padre Pkwy **355 West Olive Ave**
Suite 117, CA 94536 **Suite 108, CA 94986**
1-510-825-7563 **1-408-620-7855**

sanjiv@sanjivcpa.com

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ-ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ

ਬਹੁਤ ਛੇਡੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 16ਵੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਕਾਬਲੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਮੁੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਬੀ.ਜੀ.ਪੀ.) ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਧੇਰੇ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਨਜੋੜ (ਯੂ.ਪੀ.ਏ) ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਨਜੋੜ (ਐਨ.ਡੀ.ਐਂ.) ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦੀ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਲੋਕ-ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ 1952 ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 15 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 14 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਇਕ ਸੀਟ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 43 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 12 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1957 'ਚ ਹੋਈਆ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 17 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 16 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸੀਟ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 51.26 ਫੀਸਦੀ ਤੇ 16.81 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਉਸੇ ਸਾਲ ਹੋਈ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁੱਲ 154 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 120 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 6 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨ-ਸੰਘ (ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ) ਨੇ ਕੇਵਲ 8.6 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ 9 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 47.5 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 13.6 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਜਨ-ਸੰਘ ਘੱਟ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤੀਸਰੀਆਂ ਲੋਕ-ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 1962 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਥੇ ਨੂੰ ਮੁੰਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ 12.2 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ 3 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 41.30 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕੇਵਲ 14 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਜਨ-ਸੰਘ ਨੇ ਵੀ 15.12 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਖਾਤੇ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੇ 4.72 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਥੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਤੇ ਜਨ-ਸੰਘ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਾਰਨ ਇੱਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਗਈ।

1967 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕ-ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 22

ਜਗਰੂ ਸਿੰਘ ਸੇਂਚੇ

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਘੀ ਦੇ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਉਣੇ ਨਾਅਰੇ 'ਗਰੀਬੀ ਹਟਾਓ' ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਖੀ ਹਵਾ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਹ 30.85 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸੀਟ

ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 ਤੋਂ 2 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 46 ਫੀਸਦੀ ਤੇ 6.12 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਕ ਵਾਹੀ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਗਲਬਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ

ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਾਸਨ ਹੀ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਂਗੀ 1971 ਦੀ

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਫ਼ਲਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ

ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸੇ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1974 ਵਿਚ ਦੇਸ਼

ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣਾ

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ

ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਘੀ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਸਰ ਰਹੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਨਕਸਲਬਾਤੀ

ਲਹਿਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰਲਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਨਾਗਇਣ ਦੁਆਰਾ 'ਮੁੰਕਮਲ ਇਨਕਲਾਬ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨੇ

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਇਕ ਸਿਰ ਦਰਦੀ

ਬਣਾਣ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅੰਤ ਜੂਨ

1975 ਵਿਚ ਸੰਕਟ ਕਾਲ ਦੀ ਸਥਿਰੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ

ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 42ਵੀਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ

ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ

ਉਮਰ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ 6 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿੱਤੀ ਬਾਅਦ

ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 44ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ

ਵਾਪਸ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 1977 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ

ਲੋਕ-ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾਇਆ ਤੇ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤੇ

ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਤਰ-ਭਾਰਤੀ

ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 35 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕ

ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ

ਗਠਜੋੜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

Professionally Qualified Sikh girl, 1981 born, 5'4, slim, B-Tech CSE (India), MS CSE (IIT Chicago, USA), who has worked on H1-B Visa for 6 years in USA is seeking for equally or professionally qualified match in USA. Please contact for further details

parmbirsandhu@yahoo.com

860-502-0854

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL

ENROLLED AGENT

BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS

REAL ESTATE

*TAX: All types of Tax Returns: Individual, Business, Sales Tax

- Incorporation
- Insurance-Life Only
- Notary Public

Contact:
R.PAL SINGH
E.A # 00097224-EA, CRTP #A44237, Realtor #01481514
Life Insurance Agent # 0G76896

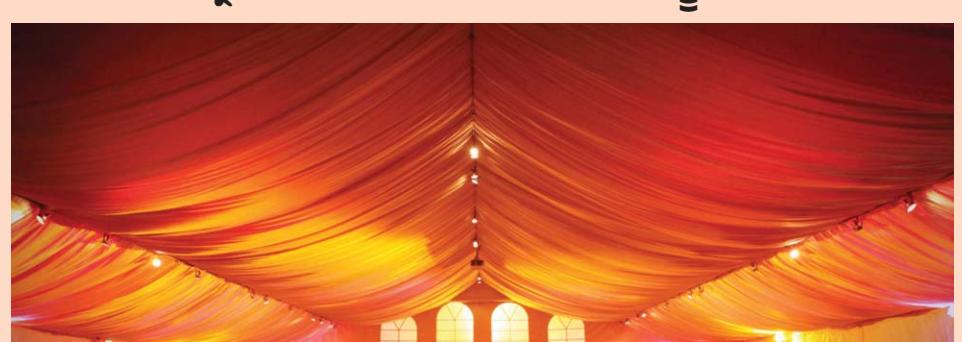
39159 Paseo Padre Pkwy # 103
Fremont, CA 94538
510-750-3464
singhrpal@sbcglobal.net
Singhtax.com "Enrolled To Practice Before The IRS"

G.N EVENT RENTAL, INC

ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਟੈਂਟ, ਸ਼ਾਮਿਆਨਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਾਸਤੇ ਪੰਡਾਲ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1991 HARTOG DR, SAN JOSE, CA 95131

408-859-4080

ਜੇਕਰ 15ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਸ 10 ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 130 ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 95 ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 143 ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਪਰ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤਥਵੀਰ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੋ ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ 10 ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਚੋਂ 140 ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਭਾਜਪਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਘਟ ਕੇ 60-65 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਜ਼ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਕ-ਇਕ ਵੋਟ ਦੀ ਅਹੀਮਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਸੀਟ ਦੀ ਹਾਰ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਮਿਲਦਿਆਂ-ਮਿਲਦਿਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਸੀਟ ਦੇ ਵਧੇਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਿੰਚਰ ਬਣ ਬੈਠਦੇ ਹੋ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਹਰੇਕ ਖੇਡ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖੋ ਸਕਦਾ। ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਦਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇਕ ਖਾਸ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ 10 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਨਾਲ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰੇ ਵਿਚ ਇਹ '10 ਦਾ ਸਮੁੱਹ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਲੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 10 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 80, ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 42, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 29, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ 25, ਗੁਜਰਾਤ ਦੀਆਂ 26, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ 11, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ 28, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀਆਂ 39, ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ 40 ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ 48 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 10 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 368 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੁੱਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ

■ ਸੀਟਾਂ ਘੱਟ ਸਨ

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 16ਵੀਂ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਇਲਾਕੇ
ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਸ
ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ
ਵੱਡਾ ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੈ। 80 ਲੋਕ
ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ
ਕਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੱਤੋਂ
ਦਾ ਰਸਤਾ ਇਥੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ
ਇਹ ਮਿਥ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ
2004 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ
ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2009 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ
ਜਿਵੇਂ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ
ਰ ਵੀ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ
ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਯੂ. ਪੀ. ਦ
ਘਟਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ 10 ਦੇ ਸਮੱਹ ਦਾ ਹੋਰੇ
ਗੁ. ਪੀ. ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 30 ਸੀਟ
ਹੁਣੀਆਂ।

ਜੇਕਰ 15ਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਏ

ਤਾਂ ਇਸ 10 ਦੇ ਸਮੁੱਹ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 130 ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 95 ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 143 ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਪਰ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤਸਵੀਰ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੋ ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ 10 ਦੇ ਸਮੁੱਹ ਵਿਚੋਂ 140 ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਭਾਜਪਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਘਟ ਕੇ 60-65 ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਆ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮੀਦ ਇਥੋਂ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 10 ਅੰਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 12 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨਾ ਇਸ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ 60 ਤੋਂ 65 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ 23 ਸੀਟਾਂ ਜਿਤਣ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ 10 ਤੋਂ 15 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸਿਮਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 21, ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 2 ਲੋਕ ਸਭ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 2 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕਿਸ ਦੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ?

ਕਿਆਸ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ 35 ਤੋਂ 40 ਛੀਸਦੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿਹਰੇ, ਉਹ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿਆਰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਵਧੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਵਜੂਦ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਵਜੂਦ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀ ਰਾਜਨੇਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਵਾਰਨ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਹੁਣ ਫਿਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਰਹੇ। ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਨੇਤਾ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ ਪਰ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਦੁਜੇ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਰਵਾਇਤਿ ਆਗਾਮਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਦਾ ਜੋ ਕਬਾਡਾ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਚਲਦਿਆਂ ਹੁਣ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਤਾਜ਼ਾ ਭਵਿੱਖਸੁਖੀ ਚਿਹਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ 40 ਤੋਂ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਰਵਾਇਤੀ ਧੋਤੀ-ਕੜਤੇ ਤੋਂ ਮਕਤ ਇਹ ਮੈਂਬਰ ਜੀਨ। ਟੀ-ਸਰਵ

ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ-ਸਾਮ ਪਹਿਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸਿਠਾ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਟੈ-ਕਨੋਫਰੈਂਡਲੀ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀਕਾਨਪਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਜਿਊਂਣ ਵਾਲੇ ਬਚਤਨ ਕੋਣ੍ਹਾਂ।

ਗੈਜੇਟ (ਉਪਕਰਨ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਭ

ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁੱਦ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਕਮੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਇਟ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਸਹਿਰੀ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਲਕੁਲ ਚਿੱਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਡ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁੱਧਰੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ ਹੈ ਚੇਲ ਬਖ਼ਾਰ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਕੌਮੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲ ਮਿਤੀ ਦਾ ਹਾਲ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਚੋਣ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਸ ਰਹੇ ਲਗਭਗ 6 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਰਵਾਸੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅੱਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਲੈਟਰ-ਹੈਡ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਆਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਫੰਡ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨੁੱਕੜ-ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰੀ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੰਡ ਵੀ ਅਕਸਰ ਹਵਾਲਾ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਰਜ਼ ਸੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਫੰਡ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਹੁਕੋਮੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ 'ਆਨਲਾਈਨ' ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੇਣ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਹੁੰਦਾ ਇਕ ਲਹਿਰ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਪਰਵਾਸ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਬਾਨੀ ਨਗਿੰਦਰ ਚਿੰਦਮ ਵੱਲ 24 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 26 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੱਤਵਾਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਫਿਰ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਟਾਂਵਿਸਟੈਂਕ ਚੈਕ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਸਾਹਮਣੇ ਤੁੱਖ ਹਤਤਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਸ ਮੰਗ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ 'ਅਨ ਲਾਈਨ' ਵੇਣ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਨ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ 'ਆਨਲਾਈਨ' ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਹੁਣ ਇਕ ਲਹਿਰ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਪਰਵਾਸ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਬਾਨੀ ਨਗਿੰਦਰ ਚਿੰਦਮ ਵੱਲੋਂ 24 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ

ਐਨ ਐਸ

ਐਨ ਐਸ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਧੂਰ ਪੁਰਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਪੱਥਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਤ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਪੈਸੇਫਿਕ ਕ੍ਰੈਸ਼ਨ' ਵਿੱਚ ਹਿੱਦੁਸਤਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਹੈ।

ਸਾਹਯਗ ਦ ਸੰਬੰਧਦਾ ਦਾ ਸਿਆਹਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਉਘੜਦੀ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲ 1 ਨਵੰਬਰ, 1913 ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਗਦਰ' ਅਖਬਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ 'ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ' ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੁਮਿਕਾ ਵਾਂਗ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1971 ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੰਗਾਮੀ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਚੁੱਲ੍ਹ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ 1971 ਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚੁੱਲ੍ਹ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰਕਤਮੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ
 ਵੱਲ ਕਰੋਤ੍ਤਮ ਰੁਪਏ ਚੋਣ ਫੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਰਤ
 ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗ਼ਾਮਾਂ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਖੋਂ
 ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ
 ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗ਼ਾਮਾਂ ਅੰਦਰ
 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰਕ ਰੁਚੀਆਂ ਬੈਹੋਦ ਵੱਖੋਂ
 ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਬੈਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਬਗ਼ਬਾਂਚਾਂ ਹੋਣ ਵੱਖੋਂ
 ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਚੋਣ ਫੰਡ ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋਤ੍ਤਮ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਰਾਹ
 ਜਾਂ ਪੱਧਾਂ ਅਤੇ ਡਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਈਆਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ
 ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਲ-ਹੋਈਆਂ ਤਾਜੀ ਪੱਜਾ ਹੈ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਫੇਰ : ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਦੁੱਗਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤ

ਅਤੇ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਆਗੂ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਦੀ ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਲਮਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਸਾਉਂਬਹਾਲ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਮੌਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਮਿਲਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਗੰਢ-ਤੁਪ ਜਾਂ ਗਠਨੋੜ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੰਲ ਅਤੇ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਵੇਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਸਾਂਝੀਂ ਦੀਤੇ ਗਏ।

ਦ ਦਸਤਾ ਅਤ ਮਬਾਆਨ ਨੂੰ ਪੁੱਖ ਭੜਨ ਕਾਤ ਹਨ।
ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ
ਇਸਤਿਹਾਰ : ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲੇ ਲੋਕ
ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਭਾਰਤ
ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ
ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 6 ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ 'ਅਪ' ਵੱਲੋਂ 1 ਹਲਕੇ
ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਪਰਵਾਨੀ ਭਾਰਤੀ
ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਕੰਨੇ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ।
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ
ਇਕੱਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਾਂਡੀ
ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਓਵਰਸੀਜ਼
ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਸਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਿਲਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ
ਮਹਾਰਾਸ਼ਾਂਡੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ
ਹਲਕੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਸਦੇ ਵੈਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ
ਕਹਿਣ ਤਾਂ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਾਂਡੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਵੀ ਜਿਤ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ।
ਇਸ਼ਟਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਿਲਜੀਆ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ
ਗਿਲਜੀਆ ਦੇ ਭਰਾਤਾ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਥਿਤ
ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਪ-
ਪਧਾਨ ਹਨ।

ਸੰਧਾਰਨੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਫਿਰ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਰਵਾਇਤਿ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜੁਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁਡਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਠੁੱਕ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ, ਅਰਜ਼ਚਾਰੇ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਰੋਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇਕ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਰਮੇ ਦੀ ਸੁੰਡੀ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਜੱਟ ਪਰਿਵਾਰ ਖਾ ਲਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਇਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਜੋ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਇਹ ਕਿੱਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜੋਗੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੁਣ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦੇ ਦੇਖਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੇਸ਼ਕ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਗੁਣੀਆ ਸੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ
ਵਿਚ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਉਤੇ ਸਭ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ
ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗੱਠੋੜ ਕਰਕੇ ਉਸੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ
ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਮੁਕਾਬਲਾ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ
ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਟਿਕਟ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਾ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ
ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਬਾਦਲ ਬਨਾਮ ਬਾਦਲ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਹਿ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ
ਜਿੱਤ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਪਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ
ਬਾਦਲ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰ ਕੇ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ
ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ
ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਵਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ
ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਦੀ
ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ
ਜਿੱਤ ਗਏ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਸਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ
ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਝੱਲੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ
ਕੋਲ ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਜਰਨੈਲ ਹਨ, ਉਹ ਵਕਤ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ
ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਛਣ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ
ਨੂੰ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ
ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ
ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

**Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com**

Tel : 510-938-7771. Fax 510-740-352

**Ranjit Kandola ,Managing Editor
Cell : 530-315-1020, Yuba City**

Buta Ram Joshi Staff Reporter Fresno 559-803-0055

**Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245**

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ

ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਹਾਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਦਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਰਗੇ ਕਾਇਰ ਕਰਦਾ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਰਮਾ ਬੈਲਟ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵੱਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 4 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 10 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਅੰਕੜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਉਤੇ ਸਵਾਲਿਆ ਨਿਸਾਨ ਲਾਵੇ ਸ਼ਕਾਵਿਕ ਹੀ ਹਨ।

ਖਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਜਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ
ਵਿਚੋਂ ਕੱਝ ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਤੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਰ
ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਪ੍ਰੀਕਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿਚ
ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਣ ਕਾਰਨ
ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸਖਤ
ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਇਹ ਕਦਮ
ਚੁਕਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਰੁਝਾਨ
ਨਵਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ
ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਸੁਰੂਆਤੀ ਪਤਚੌਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਅੱਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ,
ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਰਥਿਕ
ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ
ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਮ੍ਰ

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ
ਵਸਾਉਣ ਪੱਖੋਂ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਮਧੇ ਵੀ ਸਾਡੇ
ਘੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਲੋਕੀ ਇਹਨਾਂ ਤਣਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਆਤਮ ਰੱਤਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ
ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ
ਦਾ ਹੋਵੇ, ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੀ ਲੈ ਕੇ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ
ਤਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਕਤ
ਘੱਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
ਕਾਰਨ ਹੈ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਦੌੜ

A portrait photograph of a man with dark skin, short dark hair, and a mustache. He is wearing a black V-neck sweater vest over a white collared shirt. The background is plain white.

Sinder Singh Pasiana
(Advocate)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗਿਤਾ ਦੇ ਪਾਠ ਸੁਣਨ
ਵਾਲੇ ਨਮਾਤਰ ਹਨ। ਧਰਮ ਦਾ ਸ਼ੋਰ
ਬਹੁਤ ਹੈ, ਪਰ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਨਮਾਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਾਬਦੋਂ ਵਿਚ
ਧਰਮ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰ
ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ
ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ
ਭਟਕਣਾ ਕੌਣ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹੁਣ
ਸਾਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੁਣ
ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਪਛਾਨਣ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਦੌਲਤਾਂ ਨੇ
ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ
ਸਾਧਨ ਹਨ, ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਵੀ

गुजारा हो जावेगा, जिआदा होवेगी
 तां वी गुजारा ही होवेगा। जदैं
 दैलड ने कसी काढ़ी होणा ही नहीं
 तां इस दे पैंडे इनी अंनु दैँड
 किउं? इस अंनु दैँड विच मँख
 अपटी मिरजण स्कड़ी गुआ चुँका
 है। इनमान हैवान बहाना जा रिहा
 है अडे अडी-आयुनिकडा विच
 इना जिआदा डूँब गिआ है कि
 उस फूं मंतुलित जीवन जिउणा
 याद नहीं रहि गिआ है। इनी
 कारन है कि अज उर विअकडी
 पैमे-टके पैखें तंग ही महिसम
 करदा है। इस दी प्रापडी लझीं
 (बाकी सढ़ा ते)

ਘਾਤਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅੰਦੇਲਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ

- छीका हिमास

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਗਲ-ਸੜ ਚੁੱਕਾ
ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਚੋ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਤਾਂਦ ਆ ਰਹੀ
ਹੈ। ਲੋਕ ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਵਾਬ-
ਦੇਹੀ ਹੋਵੇ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਕ
ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬੰਧਕ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ,
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਹੀਣਤਾ ਖਤਮ ਹੋਵੇ ਅਤੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਲਾਗ
ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪਿਛੋਕਰ ਵਿਚ ਤਕਬੀਰਨ ਢਾਈ
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਵਿਚੁੱਧ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ
ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ
ਜੇਹਾਦ ਉਭਰਿਆ ਸੀ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ 'ਉਸਤਾਦ' ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ
ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਵਿਅੰਗ ਵਾਲੀ
ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉਸ ਸੱਤਾਧਾਰੀ
ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ
ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ
ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰੇਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਦੋਸੀ
ਗਰਦਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ
ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭਿਆਂ ਨਾਲ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਡਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ
ਕਿ ਵਿਧਾਨ-ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਬੋਡੂ
ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ
ਪੁੱਨਾ ਗੇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਉਠਾ ਗਤਾ ਦਣ ਦਾ ਕਾਸ਼ ਕਾਤਾ।
 ਤਕਰੀਬਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ 1975
 ਵਿਚ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ
 ਲਾਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਜੈਂ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪੁਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਸੱਦਾ
 ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਲਿਸ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਲਨ ਵਿਚ
 ਸਪਿੱਲ ਵੋਡ ਲੜੀ ਕਿਣਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੀਨੂੰ-

ਰੇਖਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖੜੋਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਭਰਪੁਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਰੇਲ ਤੰਤਰ ਰੂਕ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣੀ (ਉਦੋਂ ਸਖ਼ਤ ਜਨਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲ ਤੰਤਰ ਕਿਸੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਰੁਕੇ ਨਾ)। 1977 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਟਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸੱਤਾ 'ਚੋਂ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੂਰੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਣਾਂਦੇਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਜਨਤਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰਾ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਮੁੜ ਉੱਭਰ ਕੇ ਤਾਕਤਿਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਕਿਉਂਕ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਤਜਰਬਾ
ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ
ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਡਗਤਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਗਏ ਸਨ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸਥਿਰਤਾ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਅਰਾਜਕਤਾ
ਵਾਲਾ ਮਾਰੇਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੰਪੂਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ
ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਫਰਾਡ ਸਿੱਧ ਹੋਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ
ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਗਏ ਜੇਹਾਦ ਦਾ
ਸਿੱਟਾ ਅਧੋਧਿਆ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ
ਅਧੋਧਿਆ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ 16ਵੀਂ ਸਦੀ
ਦੀ ਮਸਜਿਦ ਦਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ
ਨਵੇਂ ਫਿਤਰਕ ਪਾਤੇ ਦਾ ਗਾਹ ਖੱਲਿਆ ਸੀ।

ਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ
ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਤਹਿਰੀਰ ਚੌਕ ਵਿਚ ਹੋਏ
ਵਿਆਪਕ ਲੋਕ ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀ ਹਵਾ ਦੀ
ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਿਆਂ 'ਅਰਬ ਸਪੰਗਿੰਗ' ਦਾ
ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ
ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਹਰਕਾਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਸਲ ਇਹ
ਹੋਇਆ ਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀ 'ਮੁਸਲਿਮ ਬਦਰੂੰਹਡ' ਸੱਤ
ਟਿੱਬ ਆ ਗਈ। ਨਵੀ ਕਲਮਕ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਸਾਧੀ

ਗੁਆਇਆਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਕਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਕ ਹੋਰ ਲੋਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ। 'ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਿਚ ਅਪ੍ਰੈਲ 2011 ਨੂੰ ਛੱਪੇ ਲੋਖ ਵਿਚ ਸਿੱਟਾ ਕੌਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖੋਂ 'ਅਰਬ ਸਪਰਿੰਗ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਈ ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਿਗਟਨ ਆਧਾਰਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫੰਡ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯਕਰੇਨ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਜਕਲੁੰ ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਲੋਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਸਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਗਾਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕਤਾਕੀ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਭਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ
1966 ਵਿਚ ਮਾਈ-ਜੇ-ਤੁੰਗ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਵਿਚ
'ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੋਂ ਹੀ ਚੀਨ ਨੂੰ
ਪਿੱਛੇ ਪਾਇਆ ਸਗੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ
ਇਸ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹੀਆਂ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਜਦੋਂ
'ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ,
ਤਕਰੀਬਨ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਸਾਹ ਰਿਜਾ
ਪਹਿਲਵੀ ਦੇ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਨਿਜ਼ਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦੇਲਨ
ਕਾਰਨ ਦਬਾਅ ਬਣਨਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ
ਅੰਦੇਲਨ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਰਾਜਾਸ਼ਾਹੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ
ਅਤੇ ਆਇਤੁੱਲਾ ਖੁਮੈਨੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਜੋਂ
ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ
ਦਾ ਕਾਬੂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਰਾਜ ਦੇ
ਜਨਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੱਟਦਰੰਬੰਬੀਆਂ ਨੇ
ਖੱਬੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਹ
ਦੇ ਰਾਜਾਸ਼ਾਹੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ
ਪਾਇਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਆਪਣੇ

ਕਿਸਤ ਨੰਬਰ- 46

ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ

ਮਾਵਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਇਮ

ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬੱਸ ਇਹੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਾਵਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਿਉ-ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੇ ਹਨ। ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਪਰਛਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੱਜਣੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਸੋਚਣਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਮਾਂ ਦੇ ਜਾਏ ਹੋ, ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਨੇ ਗਰੁੰਦ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਲੋਰੀਆਂ ਵਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਰੀਆਂ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅੱਖ ਖੋਲ੍ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਯਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਚਾਨਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਉਸ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਜੇ ਲਾਗੇ ਆਉਣਾ ਹੀ ਮਨ ਨੂੰ ਧਾਰਸ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮਹੀਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਜਿੰਨੀਆਂ ਲੋਰੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਹੀ ਮਾਂ ਖੁਦ ਇੱਥੋਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਕੁਰਲਾਉਂਦਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਊ ਮਾਂ ਬਣਨ ਲਈ ਫਿਰ ਆਹਾਰੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਮਾਸ-ਖੂਨ ਸਭ ਮਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਵੇਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਸਿਖਾਈ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਮਾਂ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿੱਚਰਨ ਲੱਗੇ। ਜੇ ਵੀ ਮਾਂ ਨੇ ਚੰਗਾ ਸਿਖਾਇਆ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਸ ਲੇਖ ਨੇ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਲੇਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਲਿਖਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਪਰ ਲਿਖਦੇ ਲਿਖਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਗਏ। 2012 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਲੇਖ ਦੀਆਂ 45 ਲੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਹੁਣ ਜਾਟ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਖੱਤਾ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪਛਾੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਂਦਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ ਚੋਣ ਪੱਤਾ ਗਰਦਾਨੀਆਂ ਹੈ। ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀ ਆ ਰਹੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੋਣ ਐਨਕ ਤੋਂ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਛਾੜੇ ਵਰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚੇਗਾ, ਉਥੇ ਅਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਨੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਰਵੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਰਾਜ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਗਰਮ ਸੰਘਰਸ਼

SATWINDER SINGH

ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕਾਰ ਮਕੈਨਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਰ
ਠੀਕ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ
ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੇਵਾ ਦਾ
ਮੌਕਾ ਦਿਓ

India ਤੋਂ Automobile ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
510-703-3994
satwinder.sekha@gmail.com

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚੋਲਾਂ-
ਆਉ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਕ
ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜੀਏ

Balbir Singh M.A.
Tel : 510-938-7771

ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰਕਿਸਮ ਦੀ ਕੁੱਝਤੱਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕਹੀ ਜਾਵੇ।

ਆਖਿਰ ਉਸ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਇਸੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਸਭ ਨੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਨੇ ਫਿਰ ਮਿਲਣਾ-ਵਰਤਣਾ ਹੈ, ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਕਿਧਰੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਹੀ ਫਿਕੀ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਿਧਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਘਟਾ ਦਿਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜਕਲੁ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾਂ।

ਇਹ ਇਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਉਂ ਸਮਝ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੋਟਰ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਆਮ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 4 ਕੁ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਂ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਉਣ ਦੀ ਜਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਜੋ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਆਮ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਿਵਾਰਿਕ ਸਾਂਝਣਾ ਕੇ ਇਕ ਵੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵੀਰ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਪੰਦ ਕਰਨਗੇ, ਉਹ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਰਗੀ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰ ਦੀ ਸਾਲ ਬਾਹਰ ਲੈ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਭਿਕ ਵੀਰ-ਭੈਣਾਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸਮਝ ਕੇ ਹੀ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ
ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

- ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

TAJ-E-CHAAT

Special

TANDOORI NAAN

\$14.99 ਦਾ
Food ਲੈਣ ਤੇ
ਇਕ Movie
ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ

Chicken Wrap
\$5.50

Sur Sangeet

DVD, Movie, CD's:-
Punjabi, Hindi, Tamil,
Telugu, Malayalam

For Rent or to Buy

Jawala Singh

510-378-7690,

Sunny Singh

510- 648-0084

Punjabi Music Group

Dhol & other Musician
& Tabla Vadic

For Wedding, Stage Event,
Reception, Religious Events
or any kind of events

39497 Fremont Blvd.
Fremont, CA 94538

510-226-8081

ਸੁਰ-ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ

ਇਕ ਹੋਰ ਤਾਨਸੈਨ- ਅਮਰ ਨਾਥ ਤਾਨਸੈਨ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜਿਸ ਤੇ ਮਿਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਨੇਤਰਹੀਣ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਸਵਤੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਪਾਰਿਆ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ ਅਮਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਮਰ ਨਾਥ ਤਾਨਸੈਨ ਦੇ ਤਖ਼ਲਸ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ। ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮਣਾ ਬਣਿਆ ਤੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੀਆਂ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗਾਇਆ।

ਅਮਰ ਨਾਥ ਦਾ ਜਨਮ 1949-50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਿੰਡ ਰਾਉਂਕ ਜੋ ਕਿ ਮੌਗੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰਪ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਨੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਸੀਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਹਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਇਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੌਂਕ ਸੀ ਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹਰਮੌਨੀਅਮ, ਤਬਲਾ ਤੇ ਢੇਲਕੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਸਾਜ਼ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਬਹੁਤ ਰਿਆਜ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਰਾਗ ਨਾਨਾ ਜੀ ਪਸੋਂ ਸਮਝ ਲਏ। ਨਾਨਕੀ ਰੱਹਿਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਭਾਣਜੇ ਤੇ ਦੋਹਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਨਾ ਬੱਕਦਾ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬਲਾ ਕੇ ਗੀਤ ਸਫ਼ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਸੁਣਦਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ ਬਿਨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਛੁੱਡਦਾ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਸੀਂਦਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਭਾਣਜੇ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਵਾਜ਼ ਈ ਬਲਾ ਵਧੀਆ ਐ ਤੂੰ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾ। ਕੋਈ ਕਰੋ ਤੂੰ ਰੇਡੀਓ ਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਚਲਾ ਜਾ ਤੈਨੂੰ ਰੱਖ ਲੈਣਗੇ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਹੁਤੀ ਨਾ ਨਸੀਬ ਹੋਈ। ਇਕ ਦਿਨ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਗੁਦਾਮ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਦੱਡਰਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਮੈਨੇਜਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਇਕ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕੰਡਕਟਰ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਬਤੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਦਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਟਿਕਟ ਇੱਕ ਸਪੈਕਟਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਘਰ ਵਾਂਗ ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਗਾਉਣ ਦਾ ਸੌਂਕ ਹੋਣ

ਕਰਕੇ ਦੱਡਰਾ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਹੁੰਦੀ ਅਮਰ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਮਾਲਕ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਦਾਰਾ ਯਾਰਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਕਿ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਉਦੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਤੂੰ ਐਸ ਯੁਗ ਦਾ ਤਾਨਸੈਨ ਹੈ ਤਾਨਸੈਨ। ਬੰਸ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਤਾਨਸੈਨ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਫਿਰ ਅਮਰ ਨਾਥ ਤਾਨਸੈਨ ਬਣ ਗਿਆ।

ਇਕ ਦਿਨ ਫਰੀਦ-ਕੋਟ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖਸੀ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਾਇਕ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਤਾਨਸੈਨ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਸੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਈਮ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਨਸੈਨ ਨੇ ਇਕ ਗੀਤ ਗਾਇਆ - ਜਵਾਨੀ ਜੋਰਾਂ ਦੀ, ਤੇਰ ਜਿਵੇਂ ਮੌਰਾਂ ਦੀ। ਨੌਟਾਂ ਦਾ ਮੰਹੁ ਥੈ ਗਿਆ। ਜਦ ਦੂਜਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਤਾਂ ਸਾਜੀ ਨਰਾਜ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾ ਵਜਾਇਆ। ਸਟੇਜ ਤੇ ਸਵਰਨ ਲਤਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਘੁਰਿਆਂ ਪਰ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਏ। ਇਕ ਸਾਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਜੋ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਹੁਤ ਹੀ ਸਹਾਰੇ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਤਾਨਸੈਨ ਰੱਡੀਓ ਸੇਟਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ 1967 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਨਸੈਨ ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਾਢੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਵਰਨ ਲਤਾ ਤਾਨਸੈਨ ਨੂੰ ਐਚ ਐਮ ਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਆਡੀਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਲੈ ਗਈ। ਉਦੋਂ ਸਰਤ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਜ ਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਤਾਨਸੈਨ ਨੇ ਹਰਮੌਨੀਅਮ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਡੀਸ਼ਨ

ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਤ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਦੋਂਗਾਣਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤਕਾਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮਰਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਨ। ਤਵੇਂ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਕ ਗੀਤ ਤੇ ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਦੂਜਾ ਗੀਤ:

ਕੁੜੀ- ਤੂੰ ਏ ਮੇਰਾ ਰਾਜਾ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਾਣੀ ਆਂ ਬੁੱਡਾ ਬਟਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਮੈਂ ਕੁਲਫੀ ਖਾਣੀ ਆ।

ਮੰਡਾ- ਤੂੰ ਏ ਮੇਰੀ ਚੰਨੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਚੰਨਾ ਨੀ

ਕੁੜੀ ਦਾ ਕੀ ਖਾਣਾ ਚੂਪ ਲੈ ਗੀਨਾ ਨੀ।

ਮੰਡਾ- ਲੰਮੀ ਦੀ ਕੀ ਬੰਸੀ ਗੱਡਣੀ

ਸਾਡੀ ਮਧਰੇ ਬੁੱਕਲ ਦਾ ਗਹਿਣਾ।

ਕੁੜੀ- ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਨੀ ਚੰਦਨ ਦਾ ਬੁਟਾ

ਮੈਂ ਅੱਗ ਲਾਵਾਂ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ।

ਸੰਗੀਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰਲਾ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਐਚ ਐਮ ਵੀ।

ਇਹ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੱਲੇ ਤੇ ਇਹ ਜੋੜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਾਰੇ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਤਾਨਸੈਨ ਰੱਡੀਓ ਸੇਟਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ 1967 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਨਸੈਨ ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤਾਨਸੈਨ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪਾਸੇ ਕਿਵੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਾਰੇ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਾਨਸੈਨ ਜਿਸਦੀ ਹੇਠ ਤੇ ਲੋਕ

ਨੋਟ ਵਾਰਦੇ ਸਨ, ਅੱਜਕਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੰਸ ਅੱਡੇ ਵਿਚ ਹਾਕਰ ਦਿਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਸ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੀ ਤੇ ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੀ। ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਅਰਸ ਤੋਂ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਪਟਕਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਈ ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਨੇ ਨਾਲ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੇਖਕ ਤੇ ਗਾਇਕ ਸੀ। ਅੱਜਕਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੱਗੀ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਗੁਰਬਤ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਹੀਂ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਾਨਸੈਨ ਜਿਸਦੀ ਹੇਠ ਤੇ ਲੋਕ

ਨੋਟ ਵਾਰਦੇ ਸਨ, ਅੱਜਕਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੰਸ ਅੱਡੇ ਵਿਚ ਹਾਕਰ ਦਿਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਸ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੀ ਤੇ ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੀ। ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਅਰਸ ਤੋਂ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਪਟਕਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਈ ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਨੇ ਨਾਲ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੇਖਕ ਤੇ ਗਾਇਕ ਸੀ। ਅੱਜਕਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੱਗੀ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਗੁਰਬਤ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਹੀਂ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਾਨਸੈਨ ਜਿਸਦੀ ਹੇਠ ਤੇ ਲੋਕ

ਨੋਟ ਵਾਰਦੇ ਸਨ, ਅੱਜਕਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੰਸ ਅੱਡੇ ਵਿਚ ਹਾਕਰ ਦਿਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਸ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੀ ਤੇ ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੀ। ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਅਰਸ ਤੋਂ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਪਟਕਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਈ ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਨ

ਚਿੱਟੇ ਹਾਥੀ- ਦਾਸਤਾਂ ਯੰਜਾਬ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਅੱਜਕਲ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਉਹ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ ਦਫ਼ਤਰ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬੰਗਲੌਰ, ਹੈਂਦਰਾਬਾਦ, ਚੇਨਈ, ਮੁੰਬਈ, ਪੂਨਾ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਢੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੇਵਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜਕਲੁ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਨਾਤ ਦਾ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਟਾਂਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਟਿਂਗ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉੱਹ ਮੁੰਬਈ ਪਰਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੈਬਰਟਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੀ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਲਮ ਸਨਾਤ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਥੈਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਸੀਸ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ
ਵਪਾਰਕ ਤਜ ਗਵਾ ਕੈਠਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਅਜੇ ਹਰ ਮੌਨਣ
ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਇੱਲਾਹੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਆਧੀ ਛੋਰੀ
ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਲੁ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਟਲ ਸਨਾਅਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।
ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਕੌਣ ਠਹਿਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਭਿਲਾਸੀ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਹੋਟਲ
ਸਨਾਅਤ ਅਜੇ ਹੋਰ ਬਤੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ
ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਉਪਰ ਸਰਕਾਰੀ
ਕਰਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਤੋਡਵਾਂ ਥੋੜ੍ਹ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਟਲ
ਸਨਾਅਤ ਉਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਬਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰ ਹਨ।
ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਹੋਟਲ
ਸਨਾਅਤ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿੰਨੀ
ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਹੋਟਲ
ਸਨਾਅਤ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ
ਫਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਕਈ ਨਵੇਂ ਹੋਟਲ ਅਤੇ
ਕਾਰਖਾਨੇ ਇਥੇ ਲੱਗ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ
ਭਾਰਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਵੇਂ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ
ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ, ਉਹ
ਬਹੁਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਪਿਛੇ

ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਮੋਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਬਨਿਸਥਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵੈਨ੍ਕੁਵਰ ਅਤੇ ਟੋਰੋਨਟੋ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਮੋਗਾ ਦੇਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਟੱਪ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਖਾ ਹੈ, ਸਿੰਨਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਸਥਿਤ ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤਾਈ ਪਹੁੰਚਣਾ ਆਖਾ

ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਸੀਂ ਡੇਢ, ਘੰਟੇ
ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਦੋ ਘੰਟੇ
ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਜਿਉ-ਜਿਉ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅੰਤਰ-
ਵਿਚ ਬੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ

ਗਾਸਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੰਡ ਤੇ ਹੋ ਰਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੋ

ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਵਾਰਸਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਹਿਊਸਟਨ (ਟੈਕਸਾਸ) ਅੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਨੂੰ ਕਤਲ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਕਤਲ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੇ ਫਿਲੇਡਲੀਫ਼ਿਆ ਨਾਲ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਤਲ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਵਾਲੇ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਮਕੌ ਅੱਤੇ ਲਾਸ ਏਂਟਲਸਮ ਨੂੰ ਵੀ ਉਡਾਣਾਂ ਭਰਨੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕਰਾਵੇ।

ਏਣ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸ ਵਕਤ ਉਹ ਐਨੌਂ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੇਡੋਨ ਨਾ। ਜਦੋਂ ਦੀ ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਨਰਕ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ। 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਹੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ।

ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ 8
ਤੋ 10 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ
ਸੁੱਭ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਤੇ ਕਤਲ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਖਿਸਕ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਨਾ
ਚਲੀ ਜਾਵੇ। ਤੁਰਕਮੇਨਿਸਤਾਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਅਤੇ
ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ
ਉਡਾਣਾਂ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਹਰ
ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀਆਂ। ਤੁਰਕਮੇਨਿਸਤਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਬਰਮਿੰਘਮ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।
ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਲੰਦਨ, ਪੈਰਿਸ ਅਤੇ ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਨੂੰ
ਬਰਾਸਤਾ ਤਾਸ਼ਕੰਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਸੇ ਇਹ
ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ
ਟੋਰਾਂਟੋ ਨੂੰ ਉਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵੈਨਕੂਵਰ
ਨੂੰ। ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰੋਹ ਹਨ ਕਿ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵਾਲੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਾਹੌਰਵੰਡ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਉਡਣ ਵਾਸਤੇ ਰਾਜਿ ਨਹੀਂ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਪਰ ਵੱਡੇ ਰੁਟਬੇ ਵਾਲੇ ਰੂਟਾਂ ਦੀ
ਤਲਾਸ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੈਂਟ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਵਾਲੇ ਵੀਰੋਜਾਨਾ ਦਿੱਲੀ
ਤੋ ਟੋਰਾਂਟੋ (ਕਨੈਂਡਾ) ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਸਵਾਰੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਹੀ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਡਦੇ
ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ
ਤੁਰਕਮੇਨਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਰੋਜ਼ ਉਡਣਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਇਕ ਟੋਰਾਂਟੋ ਨੂੰ ਉਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ
ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ।

ਆਨ-ਲਾਬੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ; ਜ਼ਰਾ ਸੰਭਲ ਕੇ

ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨਿਵੇਕਲੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਰੁਭਾਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਸਤੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਉਪਬੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਉ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਸਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਰਾਜ਼ ਹੈ?

ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਈ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਥੋਕ ਵਿਚ ਖਰੀਦ ਕੇ ਚੰਗਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਖੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਸਤੂ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪਹੁੰਚਿਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੂਆਈ 'ਤੇ ਖਰਚ ਆਉਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੀ ਖੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਨ - ਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਵਸਤੂ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਢੋਆ-ਢੂਆਈ ਲਈ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਰਕਮ ਹੀ ਖਰਚ ਆਉਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਫਟਵੇਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ

ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂਆਂ, ਕੱਪਤੇ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਝੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ) ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਮੁਫਤ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਪੀਰੀਅਡ ਮਗਰੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਜਾਂ ਮੁਫਤ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਰਤ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ, ਮੁਫਤ ਵਾਲੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੜ੍ਹੋ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਫਤ 'ਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁਫਤ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕਰਨ ਵਿਚ ਖਰੀਦੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਫਤ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਈ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉ ਵੈਂਬਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਮੱਕੜ-ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਈ ਹੋਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਸਿਨ੍ਹਾਂ ਬੁਲਾਏ ਮਹਿਸਾਨ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਚ ਆ ਧਮਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਸਾਡੇ ਵੈਂਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਚੈਕ ਬਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਲਈ। ਬੇਲੋਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਅੱਗੇ ਲੱਗੇ ਚੈਕ ਬਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਠੀਕੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ (ਚੈਕ) ਹਟਾ ਕੇ ਡਾਊਨਲੋਡ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਛਾਲਤੂ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਈ ਵਾਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਆਰਡਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਈ-ਮੇਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਉਣੇ ਸ਼ਰੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਨ-ਲਾਈਨ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, 'ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।' ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਾਣੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਕਲਿੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ-ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਬੇਲੋਤੀਆਂ ਈ-ਮੇਲਾਂ ਦਾ ਹੜ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਹਾ-ਆਨੂ ਮੁਹਾ-ਆਨੂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਸਿੱਕੇਬੰਦ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਰ ਦੇ ਮੌਲ, ਸ਼ੋਅਰਮ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਜਾਓ। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਬਰਾਂਡ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਲੋ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਉਸੇ ਬਰਾਂਡ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ। ਜੋਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦਿਓ।

ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਾਸਵਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ?

ਵੰਦੀ ਕਪੂਰ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜੋ ਸਿਆਸੀ 'ਅਗਵਾਜਾਈ' ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਜਾਈ ਹੇਠ ਭਾਜਪਾ ਜਿੱਤ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਲਈ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਕਦੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਈਆਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਿਓ ਤੁਠਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਵੀ ਹਵਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੱਟਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚਲੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ ਵੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਟੇਬਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 223 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਵਗ ਰਹੀ ਹਵਾ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਨੇਤਾਂ ਰਾਮ ਵਿਲਸ ਪਾਸਵਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਵਿਚ ਹੋਈ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਲਾਲੂ ਪੁਸਾਦ ਵਰਗੇ 'ਵੱਡੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਧਾਰਤਾਵਾਦੀ ਯੋਧਿਆਂ' ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਲਏ ਹਨ। 2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵੇਲੇ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਥੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਚੋਣਾਵੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਜਾਪਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਮੂਡ ਨੂੰ ਭੁੱਪ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਜੋ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਣ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਬਦਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲ ਕੁਝ ਅਤੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦਿਤ ਰਾਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿ ਦਲਿਤ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮੁਸਲਿਮ ਆਗੂ ਵੀ ਹੁਣ੍ਹ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਛੱਡਿਆਂ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਜਾਰੇ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਾਸਵਾਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਸ਼ਹੀਰੀ ਗਨਜੋੜ ਵਿਖਾਪਸੀ ਨੇ
 ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਝੱਠਲਾ ਦਿੱਤਾ
 ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਵਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲ ਮੌਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ
 ਮੰਡਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪੁਸਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਲਈ ਦੋ
 ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ
 ਮੌਕਾਪੁਸਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੱਥਣੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮੌਜਦਾ ਸਿਆਸੀ
 ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੌੜ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਜੋ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹੁੰਦੇ
 ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਜਿਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵੱਲੋ ਉਸ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਅਲਾਟ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਖਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਗੈਰ-ਸਾਧਾਰਨ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਉੱਭਰੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥ ਰਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਚੌਪੀਅਨ ਕਹਿਣ ਵਾਲ੍ਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਨੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਵੀ ਗੈਰ-ਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਇਸਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਦੇ ਹੀ ਹਨ। ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਦੋਂ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸ਼ਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇਹ ਆਸ ਕਿਉਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪਕਾਵ ਨਾ ਪਵੇ?

ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 5 ਬੈਂਡਰੂਮ ਵਾਲੇ ਦੋ ਘਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ 'ਆਮ ਆਦਮੀ' ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਘਰ ਹੀ ਲਿਆ।

ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ
 ਅਕਸਰ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ 'ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ' ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਚੰਗਾ ਪੈਂਤੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਫ਼ਤਰ ਵਜੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਰਾਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਇਕ ਨਾਗਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੰਗਠਨ ਦੇ

ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਅਕਸਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ
ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ
ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਹਕੀਕੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਮੇਂ
ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗठਨਾਂ ਦੇ
ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ
ਲੇਗਾ।

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵੈਟਰਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ
JASDEV SINGH

ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ
LAKHVIR SINGH

ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
GURINDER SINGH

ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ
TARSEM SINGH

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
HARJEET SINGH

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਢੰਡਹ॥

‘ਹੋਏ ਇਕੜ੍ਹ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ’ ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਲੋਂ ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਕ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ‘ਗੁਰਮਤੇ’ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ‘ਗੁਰਮਤਾ’ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜੂਰੀ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਸਰਬਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਟੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

**ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜੂਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਚੁਣਨ ਦਾ ‘ਗੁਰਮਤਾ’ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਇਮਾਨਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜੂਰੀ ਵਿਚ ਹੋਈ।**

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਨਾ।
2. ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ।
3. ਵਿਦਿਅਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।
4. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਅਧਿਆਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸਕੇ।
5. ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣੇ।
6. ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ।
7. ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਅਲੱਗ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ।
8. ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਧਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ।
9. ਬੋਲੋੜੇ ਸ਼ੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਦਰ-ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਾਉਣਾ।
10. ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਾਣਾ।
11. 100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ।

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੋ ਜੀ

ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ

ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਦਾਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ: ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ

ਫੋਨ ਨੰਬਰ: 408.896.4518 • 408.667.3116 • 510.584.7172

Paid advertisement

THE HINDU TEMPLE & COMMUNITY CENTER

450 PERSIAN DRIVE SUNNYVALE, CA 94089

ਹੇਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

HOLI (FESTIVAL OF COLORS)

ਸਨੀਵੇਲ ਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ
ਮਾਰਚ 15, 2014 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਗਰਘਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਰੰਗ ਤੇ ਰਾਸ- 11:00 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ 1-30 ਵਜੇ ਦੁਖਹਿਰ (ਹੇਲੀ ਦੇ ਰੰਗ)
ਲੰਗਰ- 1-30 ਵਜੇ ਤੋਂ 2-30 ਵਜੇ ਦੁਖਹਿਰ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਭਨੋਟ
408-687-1955

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੇਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

\$ 7 PER PERSON (INCLUDES COLOUR & LUNCH)

Children under 5 Years of age are free

Parking & Shuttle buses provided
(Visit Temple's web-site for details)

Email: Gogi_usa@yahoo.com

Auto-man
GOGEE AUTO REPAIR

Ph: 510-293-0630

Cell: 510-757-6775

Fax: 510-293-0330

1581 INDUSTRIAL PKWY W# 5
HAYWARD, CA 94544

THE LAW OFFICES OF

Suraj Raj Singh
PC

- * Political Asylum
- * Deportation Proceedings
- * VAWA Petitions
- * Deferred Action for Childhood Arrivals – DACA
- * U-Visa Petitions
- * Family-Based Visa Petitions
- * Adjustment of Status – Green Card Filing
- Employment based Visas and Green Card Processing
- * US Citizenship
- * Passport Services/OCI/PIO
- Other Immigration related services

Suraj Raj Singh

Contact
for Free
Consultation

Email: immiattorney@gmail.com
Phone: 209-965-7074/917-280-0982

Bhogal Dental Group

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Dr. Raja Bhogal

**37070 Newark Blvd, Suite C
Newark, CA 94560**

510-797-2840

drraja@rbhogaldds.com

Preet Fabrics & Appliance

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸ਼ਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: **510-797-7111** FAX : 510-739-6350

(For More Info. Call Oukar)

APPLIANCES

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!

kulbir heer

510-304-7733

Manjit heer

510-378-1040

"Health care reform"

Free Enrollment Assistance.
Learn how Health Insurance will Effect
your Taxes Going Forward.

We are IRS "Enrolled Agents" for income tax prep. assistance.

Please Call

510-885-1040

We are COVERED CA "Certified Enrolled Counselors" for Health Insurance Assistance

**Certified
Enrollment
Counselor**

**WE WAVE,
YOU SAVE!**

www.libertyTax.com

**M.K Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS**

NO SHOTS, NO DRILL, NO PAIN!

- ↗ Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
- ↗ Teeth Whitening-Oral Surgery
- ↗ Root Canal Treatments
- ↗ Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY

COSMETIC DENTISTRY

New Patients & Children Welcome

510-794-7058

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

• BHEL PAPDI CHAAT	• FALUDA KULFI
• GOL Gappe (PANI PURI)	• KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Start from \$ 2850 Off

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING YOUR INSURANCE
USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Not Valid with
any other offer

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

FREE TEETH WHITENING

ਸਫ਼ਾਈ ਤੇ ਐਕਸ-ਰੇ,
ਇੱਸ਼ੋਰੈਸ ਵੱਲ ਹੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppaldental.com

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਡੀਆਂਸ਼ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਢੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ
ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਝੀਕ

ਮਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਪੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

CORNERSTONE INTERNATIONAL COLLEGE

ENROLL NOW!
(510) 429-1700

- Some of the programs that we offer
that are in big demand...
- Sterile Processing Technician / CSSD
– Classroom/Online/Hybrid
 - Hemodialysis Technician & Nurse
 - Basic Life Support (BLS) / CPR
for Healthcare Providers
 - RN/LVN Refresher
 - NCLEX Review
 - Certified Nursing Assistant
–(Classes available in May 2014)
 - Electronic Health Records Specialist
 - Emergency Medical Technician
 - Personal Fitness Trainer
 - Pharmacy Technician

Main Campus
725 Whipple Rd.,
Union City, CA 94587
Main: (510) 429-1700
Toll Free: (888) 489-4334
Fax: (877) 670-5758

Sacramento Training Site
9701 Elk Grove Florin Rd. St. 100
Elk Grove, CA 95624
Main: (916) 596-4206
Toll Free: (888) 489-4334
Fax: (877) 670-5758

AAA

AUTO AND BODY WORKS

Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

ਇਕ ਵਾਰ
ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ
ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ
ਲਾਭ ਲਓ

Free Estimates
Free Towing
Harmandeep
Singh

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ
ਤਸ਼ਨੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine, Transmission, Body and
Paint Work. We Sell Used Cars at a Good Price

1421 Industrial Pkwy West- F
Hayward, CA 94544

510-733-2222

ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਤ

ભરતક ગ્રીબ

ਅਗਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਸਕਣਾ, ਜਾਣ ਸਕਣਾ ਸਮੁੱਚੇ ਤੈਲੋਕ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਪੁਰਣ ਸੱਚ ਜੋ ਸਵੈਭੰਗ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਹੋਦਾਅ ਤੱਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਸਮਾਧ ਲਈ ਬੈਠੀ ਕੋਈ ਐਸੀ ਪਰਮ ਆਤਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮਕਰਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲੀਏ; ਅੱਗ ਦੇ ਗੋਲੇ ਕਿਸੇ ਬਹਤ ਵੱਡੇ ਅੱਗ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ, ਕਈ ਲੱਖਾਂ ਅੱਗ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਾਂਗੇ। ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਭੋਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਜਾਣਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸੂਰਜ ਕਿਸ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਬਣਿਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹਰ ਵਿਦਵਤਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦਾ ਗੋਲਾ ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ ਕਦੇ ਟੁੱਟੀ ਇਸ ਅਨਿਸਚਿਤ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਿਸਚਤ ਕਰਨਾਂ ਵੀ ਨਾਂਮੁਕਿਨ ਹੈ। ਕਦੇ ਟੁੱਟੀ ਕਿਵੇਂ ਟੁੱਟੀ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਂ ਪਈਏ ਚਲੋ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਥਾ ਵਾਰਤਾ ਆਰਥ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਵੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਗ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਘੁੰਮੇ, ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਘੁੰਮੇਂਗੀ ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਹਵਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਜਿੰਡਾ ਵੰਡਾ ਮਰਜ਼ੀ ਅੱਗ ਦਾ ਗੋਲਾ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਘੰਮਦਾ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਵਾ ਉਸਨੂੰ ਧਰਤੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਅੱਗ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਧਰਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਬਣ ਜਾਣਾ ਕਦਰਤੀ ਪਰਕਿਰਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਜਲ ਦੇਵਤਾ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਵੇਵਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥ ਰਿੰਗ ਵੇਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਨੀ-ਹਵਾ- ਧਰਤੀ - ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਚਾਰ ਤੱਤ ਜਦੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਵਾਂ ਤੱਤ ਆਕਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਵੀ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਫੀਮੈਂਟ ਕੈਲਿਫੋਰਨੀਆਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼
 ਅਖਬਾਰ ਦੀ 8ਵੀਂ ਵਰ੍ਗੀ ਬੱਡੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਈ
 ਗਈ। ਬੇ ਏਰੀਏ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ
 ਮਿਲਿਆ। ਸਿਰਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਬੋਲ-
 ਦਿਆਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਡਾਕਟਰ
 ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਮਵਰ ਸੱਜਣਾ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣੇ ਚਾਰੇ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਸਾਂ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਬੁਲਾਇਆਂ
 ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਕਤ ਮੈਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜੁਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ
 ਨਾਂ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਲਓ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ
 ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਵਜੋਂ ਸੰਪਦਕ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.
 ਦੇ ਸੁਝਾਓਇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਆਪ ਸਭ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ
 ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਿਤ੍ਤ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀ ਸੰਚਾਈ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਪੂਰਣ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਾਏ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਮਝਾਂਗੇ ਕਿਵੇਂ। ਖੈਰ ਮੈਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਨਾਂ ਜਾਵਾਂ ਲੇਕਿਨ ਸਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਜਾਣੂੰ ਹਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਕਿ 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਸੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ, ਉਸ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸੈਲੀ ਅਤੇ ਸਨੌਰਾਂ ਕਿਸ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੁਰਾਣ ਉਪਨਿਸਥ ਅਤੇ ਅਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਕੁਰਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਗੱਲ ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੌਚੀ ਸੌ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੈਨਕੁਵਰ ਆ ਵਸਿਆ ਸੀ। ਮਿਹਨਤੀ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹੱਡ ਭੰਨਵੀ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਚੋਖਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੀ ਕੈਨੋਡਾ' ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਥੇ ਸੱਦ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਸਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਅ' ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਨਾਤ ਵੀ ਵੈਨਕੁਵਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਕੈਨੋਡੀਅਨ ਗੋਰਿਆਂ' ਚ ਚੋਖਾ ਨਾਮਣਾ ਵੀ ਖੱਟਿਆ। ਵਾਹਵਾ ਦੌੱਲਤ ਤੇ ਸੋਹਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਜਿਸ ਪਾਸਿਉ ਮਾਰ ਖਾਣੀ, ਉਹ ਸੀ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵਿਰਸਤ ਤੇ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਸੌਝ ਕੇ ਰੱਖਣਾ। ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਰਸਾ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਤੇ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰੋ 'ਚ ਨਾਮਵਰ ਸਨਾਤ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਲੱਗੀ ਤੇ ਸ਼ਬਦੋਂ ਲੰਬੀ ਵਿਰਸਾ ਵੀ ਕੋਲ ਨਾ ਤਿਆ ਗਾਲ ਇਹ ਹੈ।

ਦੀ ਹੀ ਬਣੀ। ਸਾਰੀ ਮੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਅਨੰਤਾਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ
ਰੂਪਮਾਨ ਹੋਣਾਂ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਪਾਣੀ ਬਣ ਗਿਆ, ਹਵਾ ਰੁਮਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਲੇਕਿਨ ਅਗਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਾਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਂ ਜਿਉਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਜ ਠੰਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੰਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਰ ਹੈ ਤੇ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਨੀਂ ਹੈ। ਕਰਕ ਰੇਖਾ ਦਾ ਕਰਕੇ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਿਧਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਬਣ ਗਏ, ਕਿਧਰੇ ਪਹਾੜ ਬਣ ਗਏ, ਸਤਦੇ ਤਪਦੇ ਇਲਾਕੇ ਬਣ ਗਏ, ਬਰਫਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਬਣ ਗਏ। ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ, ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਹੈ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਕੁਝ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਣਾ ਸੱਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਚੀ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਜਿਥੇ ਜੜੀ ਬੂਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਗ ਸਕਦੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਰ ਕੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਤਦੇ ਮਾਰਸ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਸੀਲੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਗਟੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤਾਂ ਐਸੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜ਼ੇਹਤਾ ਇਲਾਕਾ ਨਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਤੇ ਨਾਂ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ। ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਾਫ ਬਣਕੇ ਉਡਦਾ ਬੰਦਲ ਬਣ ਕੇ ਉਡਦਾ, ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਵਰਸਦਾ, ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੀ ਵਗਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ। ਟੋਏ ਟ੍ਰੈਬੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ, ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਬਣਦੇ। ਉਸਦੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ ਪਵਨੇ ਤੇ ਜਲ ਹੋਏ - ਜਲ ਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਉਪਜਿਆ” (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਰਾਗ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਨਸਪਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਛਿਰ ਜੀਵ ਸੰਤ ਪੜ੍ਹ ਪੰਛੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਡਾਰਿਵਿਨ ਦੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਵਾਹ ਜਹਾਨ ਦੀ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ
ਕਿੰਗ ਜੋਸ਼ ਬਾਈਬਲ ਜੋ ਕਿ 1611 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

ਅਵੇਲਸ਼ਨ ਦੀ ਬਿਉਰੀ ਮਨੁੱਖਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਲੇਕਿਨ ਉਡੜਤੇ ਕੋ ਉੜਤਾ ਮਿਲੇ” ਪੰਡੀਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਪਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਜੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਰੀਧਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੀਧਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਚਾਰ ਲੱਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਦੋ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ। ਉਆਪਣਾ ਅਤੀਤ” ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬਨਉਣ ਵਿੱਚ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੰਦਾ ਡਾਰਵਾਨ ਦੇ ਬਾਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ।

ਸਾਂਇਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਣੇ
ਸਾਂਇਸਟਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੌਸ਼ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਜਨ
ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਸ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਸਾ
ਨੂੰ ਮਰਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਜੀਅ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਸਕਦੀ। ਕਾਦਰ ਦੀ ਕਦਰਤ ਦੇ ਬੇਸ ਬਲਿਗਰੇ ਹੀ ਜਾਇਆ
ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਤੱਤ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਰਨਾਵ
ਭਾਲਣ ਤੁਰ ਪਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਤੁ
ਜਾਈਏ ਵਿਥ ਨਹੀਂ ਘੱਟੇਗੀ। ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਸਦਕਾ ਜੀਵ
ਦੇ ਆਕਾਰ ਬਣੇ, ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਪਈ। ਜਾ
ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਵੀ ਲੱਗੇਗੀ। ਜੀਵਤ ਜੀਵ ਨੂੰ ਖਾ
ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜਿਉਇਆਂ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜੀ
ਸੋ ਜੀਵ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਜਿਉਣ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਬਣਾ
ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੀਵ ਵ
ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ
ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਵਨਸਪਤੀ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਬਣਾ
ਕੁਕੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਜਾਂ ਆਂਡਾ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਤ
ਪਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਆਂਡਾ ਜੇ ਕੁਕੜੀ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਬਣਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਧਰੂਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ।

ਸਮੱਚਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ

ਤੀਸਰਾ ਕਾਰਣ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
ਮਡਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ

ਪਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕੋਈ ਬਾਈਬਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੜਾ ਵਜੋਂ ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਬੀ
ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਸਰਾ ਕਾਰਣ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਾਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ
ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਰਿਗਵੇਦ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ
ਲਿਖਤੀ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਉਆਪਣਾ ਅਤੀਤ”
ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ
ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਲਿਖਤੀ ਗ੍ਰੰਥ ਰਿਗਵੇਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਹੋਈ। ਰਿਗ ਵੇਦ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਕੌਲੀ ਕੌਲੀ
ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਡੁੱਲ ਡੁੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਨੀ
ਦੇਵਤਾ ਜਾਂ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ
ਦਿਸ਼ਾਚਿਤਰਣ ਹੈ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ
ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਅਗਨੀ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਮੰਨਣਾ ਰੱਬ ਮੰਨਣਾ ਤੁਨ
ਸਭਾਵਕ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸਦਾ ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਆਸਰਾ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਬ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦਿਸਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ
ਕੀ ਹੈ, ਰਿਗ ਵੇਦ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ
ਕੌਣ ਲੋਕ ਨੋਂ? ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕੀ ਦੌੰਸੇ ਭਲਾ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਰਿਗਵੇਦ ਪਚਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਕੇ ਰਿਗਵੇਦ ਨੂੰ
ਇਕਾਗਰਚਿੰਡ ਹੋ ਕੇ ਪਤਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ

ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਹਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਕਰਣ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਉਪਾਣੀ” ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ
ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ
ਸਾਡੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮਾਂਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰੜ
ਤੋਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ
ਸ਼ਾਲਾਤੁਲਾ ਇੰਦਸ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਜੰਮੀਂ ਪਲੀ ਪੰਜਾਬਰਾਂ
ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਮਾਂ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਜੰਮੀਂ ਪਲੀ ਪੰਜਾਬਣ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦੀ। ਤ੊ਸਰੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ
ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੱਦ
ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਾਣੀ।

“ਅਪਣਾ ਅਤੀਤ” ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਖੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ, ਵੇਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ, ਰਮਾਇਣ ਰਾਮਤੀਰਥ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਈ। ਗੀਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਣ ਟੂੰਗ ਕੁਰਕੁਸੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੁਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੇਹਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਦਨੀਆਂ ਦੀ

ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਸਿਸਟਮ
ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ
ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਦੇ
ਮਿਲਾਪ ਸਦਕਾ ਹੋ
ਸਾਹ ਲੈਣ ਲੱਗੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ
ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ
ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਅਤੇ
ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ
ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਾ

ਸੁਰਿਦਰ ਸੁਨੜ
805-647-6872

805-647-6872

ਪਜਾ ਦ ਮਲਿਪ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਰਚਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਰਚਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਅਜ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਰਹੇਗ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰੋਲਾ ਕਾਹਦਾ। ਫਰਕ ਬੱਸ ਐਨਾਂ ਹੈ ਕਿ ਰਚਨ ਰੂਪਮਾਨ ਹੈ, ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਦਿਸਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਅ ਬਣਦੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਰਚਨਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਖ਼ਸਮ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਦਿੱਸਟਮਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਕਤੀ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਲਈ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਭੜਕ ਪਵਾਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੇ ਰੂਪ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣ ਸਕਣੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਰੱਖ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮ ਬਣੋਂ ਦੇਸ ਬਣੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਣੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਐਟਮ ਬੰਬ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਜੇ ਮਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਮਲੀਆ ਮੇਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੰਦਾ ਰੱਬ ਬਣ ਬਣ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਕਹਿਰਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਨ। ਕਾਸ ਅਸੀਂ ਨਕਲੀ ਰੱਬ ਬਨਾਉਣ ਵੱਲ ਨ ਤੁਰਦੇ, ਫਿਰ ਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਨਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ ਦੀ, ਨਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਕ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਬਣ ਜਾਈਏ ਗਲਤ ਹੀ ਬਣਾਂਗੇ।

ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 60,000 ਹਨ।

ਚੌਥਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾਂ (ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 1532 - 1539 ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਆਕਰਣ ਮਾਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾਂ ਹੈ ਫੋਰਲ ਕਿ ਤਾਂ ਦੋਥੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਕਰਣ ਗੁਰਮੁਖੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣੀ। ਅੰਗੋਜ਼ੀ ਵਿਆਕਰਣ ਗੁਰਮੁਖੀ ਨਾਲੋਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੌ ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਦੇ ਕੀਰਨੇ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਸਮਝ ਪਏ ਹਨ ਅੱਜ ਤੱਕ। ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੱਚ ਜਾਨਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕਿ ਸੱਚ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਤਾਂ ਪੀ ਐਚ ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਹੜੇ ਕੇਹੜੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਗੈਰ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਪੀ ਐਚ ਡੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅੱਖਰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੋ ਲਫ਼ਜ਼ ਸਾਡੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਲਗਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁੱਨਡ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਿ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਪ੍ਰਤਵਕ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਆਪਣਾ ਅੱਤੀਤ ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਛੱਪੀ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਉਮੰਜ਼ਿਲ ਨਾਂ ਮਿਲੀ" ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਐਮਜ਼ਾਨ ਡਾਰ ਕੰਮ ਜਾਂ ਬਾਰਨ ਅੰਡ ਨੋਬਲਜ਼ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਪਾਠਕ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਸਮਝ ਕੇ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਭਰਾ ਭਤੀਜਾ ਸਰਿਦਰ ਸਿੱਧ ਸੱਨਤ੍ਰ॥

ਕਿਵੇਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਯੰਜਾਬੀਆਤ ਨੂੰ ਖੇਰਾ ?

- ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ

ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਉਸ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਦੇ ਦੋਹਤੇ-ਪੋਤੇ ਪਛਾਣ ਤੇ ਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੋ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਹਨੌਰੀ 'ਚ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸੱਗ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਿਹੀ ਸੰਚੀਅਂ ਤੋਂ ਨਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕੀ ਹੈ।

‘ਚ ਕਟਾ ਪਾਂਤੁਆ ਤ ਰਾਹ ਰਹ ਪਜਾਬਿਆ ਦਾ ਵਾ ਹ।
 ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ
 ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕੇਗੀ? ਕੀ
 ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕ੍ਰੀਮਤਾਂ ਨੰਤੰ
 ਬਚਾ ਸਕਣਗੇ? ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਪੰਜੀ
 ਆਪਣੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ ਸੰਭਾਲਣ ‘ਚ ਸਫਲ ਰਹਿ ਸਕੇਗੀ
 ਤੇ ਕੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਬਚਾਈ
 ਰੱਖਣ ‘ਚ ਕਾਮਯਾਹ ਹੋ ਸਕਣਗੇ? ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਵਿਰਸਾ ਤੇ
 ਬੋਲੀ ਖੁੱਸ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ‘ਚ ਜਨਮੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ
 ਚਾਨੁਨ ਦੋ, ਵਿਦਿਆਲੀ ਅਤੇ ਇਸਮਾਂ ਮਾਸੇ ਵੱਲ ਗਿਆਨੁ ਦੇਖੇਂਦੇ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਵੇਂ ਹਨ ਤੇ ਕੀ ਇਉਂ
ਦੀ ਸਾਡੀ ਤੀਜੀ ਤਾਂ ਕੀ, ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ
ਬਚਾ ਸਕੇਗੀ? ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਡਿਕਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਫਿਲ੍ਹੇ
ਅਨੇਕਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਮਗਰੋਂ ਕਾਇਮ ਹੋਏ ਗੌਰਵਮਿਥਾ
ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ :
ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੋਦ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ, ਉਹ ਚਾਹੇ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਏ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ
ਫਿਕਰਮੰਦ ਲੋਕ ਹੱਦਾਂ-ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਭਾਵ
ਰਹਿਣਗੇ, ਪੰਡੂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਉਂ
ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਬੋਲੀ ਵੱਲ ਪਿੱਛੇ
ਕਰਕੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ 'ਚ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਚੰਗੇ
ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭਿਆਨ
ਖਤ਼ਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ
ਗੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਗੰਜਾਬੀਅੜ ਤੋਂ ਸੱਭਾਵੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਖੇ

In the last two columns, I already explained how we can detoxify our body through the four natural elimination channels. I am sure; you already detoxified your body by now. So, it is the right time for me to explain, what kind of foods are good for our health.

Nature has provided us with a multitude of beautiful, delicious foods of all colors to choose from. Different foods contain different nutrients. We should eat a variety of foods each day in order to provide our bodies with the vitamins and minerals they need to be well. Remember, our bodies are made up of the earth's elements. Our bones need calcium, our skin needs silicon, and our thyroid gland needs iodine to function properly. Each part of our body requires specific nutrients. If you are accustomed to living on sodas and chips, coffee and doughnuts, or all fruits or all meat, you are not getting wide variety of nutrients your body requires on a daily basis. Deficient organs become sick organs and will not function properly. It means you need a variety of foods in your diet each day.

Constipation, colon cancer, Crohn's disease, and diverticulitis have too common in our modern world. The intestinal tract needs fiber to keep it clean and healthy. Fiber also promotes good peristalsis (healthy muscle contractions that keep food and waste matter moving through the body), and it helps lower high levels cholesterol. According to a study, oat bran was shown to lower blood cholesterol levels. Choose

foods high in fiber from fruits; vegetables; legumes; nuts; seeds, including ground flaxseeds; and whole grains such as brown rice, barley, millet, rye, quinoa, and oat. A diet that is high in fiber can greatly regulate blood sugar levels and help manage both hypoglycemia and diabetes.

Eat raw vegetables with your meals. When we eat raw vegetables, we are eating foods as Mother Nature provided them. Raw vegetables

are so good for us because they provide living enzymes, electrolytes, vitamins, minerals and phytonutrients. Phytonutrients, also called phytochemicals, are the elements in most fruits and vegetables that help give them their color. Scientist have found that these valuable nutrients are potent antioxidants that help neutralize free radical damage and help the body fight disease by mobilizing natural killer cells and helper T-cells. They help to fight cancer and protect the heart. Raw vegetables are also high fiber. The enzymes help digest our meals better. Be sure to wash all raw vegetables well to remove any eggs, worms, or parasites. Soak them in raw apple cider vinegar and water for five minutes. Then scrub with a good vegetable brush.

Choose 80 percent Alkaline-Forming Foods and 20 percent Acid-Forming Foods. Ripe fruits, including organic lemons and limes, that were ripened on vine, raw apple cider vine-

gar, vegetables, and soaked sprouted grains, nuts, seeds, and beans are alkaline-forming foods. Meats, cheese, eggs, beans (not soaked), white flour, soft drinks, coffee, and black tea are acid-forming foods. I recommended eating two fruits and six vegetables per day to achieve the 80 percent of the alkaline-forming foods. I also recommended 10 percent protein and 10 percent starch per day to make up the 20 percent of acid-forming foods.

Fruits are alkaline-forming; however, they are high in fruit sugar, so I recommend no more than two fruits per day. People with arthritis, may have increased pain from eating too many fruits. People who want to lose weight should have no more than one fruit a day because the fruit sugar can turn to body fat. Vegetables are excellent for us, and we should eat a wide variety each day. Eating six different kinds of vegetables each day would be great.

We do need some protein. A large part of our body is made up of protein, including our cell walls, digestive enzymes, and hair. Our brain and nervous system cannot function without protein. However, most people eat far too much meat. Study shows that too much protein from meat trapped within the blood, causing pain, swelling, or inflammation in the body. The important thing is that protein comes from natural organic sources and that it be digested well

and absorbed. At the end of the day, I can say that the balanced nutritional foods are playing a key role in our healthy life.

Exercise is just as important to good health as nutrition. Without exercise, we can not properly utilize the nutrients we receive from our food. Without exercise, our bodies lose their tone and begin to age. Our muscles begin to sag and grow weak. We must move our body to keep it strong and remain free from aches and pains. The lymph fluid lines our joints and helps to keep us limber. Unlike blood, which the heart pumps, this clear fluid does not move without exercise. Exercise also helps us breathe deeply and oxygenate all of our tissues. A lack of oxygen somewhere in the body can cause pain. So I am strongly recommended that it is important to do some type of exercise each day. Please try to follow above mentioned nutritional organic health food tips. I am sure you will feel much better and more energetic. I will be discussed another health related topic in the next column, till then God bless all of you

Kulwant Singh Gill

(Doctor of Philosophy;

Doctor of Natural Medicine)

Email: drkalvingill@gmail.com

Cell: (408) 807-2519

Honopathy

(The Self Healing Technique)
Combination of Homeopathy, Naturopathy
And Body Exercise

ਦਰਦ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਧੁੰਦਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਲੈਣ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਇਨਸਾਨਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਣਾ ਦਿੱਨੋ-ਦਿੱਨ ਮੰਹਿਗਾਈ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਧੁੰਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗੁਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਿੱਨੋ-ਦਿੱਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦੁੱਖੀ ਦੇਖਾਂਦੀ ਚਕਾਓਂਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਤ-ਦਿਨ ਹੱਡ ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟਕਾਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਣ ਅਤੇ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇੰਨਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਸਦਾ ਸਾਬਦ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਢੱਡਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਮਨ ਮਾਰ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੰਚਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੈਟਲ ਹੋਏ ਦੇਖ ਕੇ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਤ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਨਾ ਨਾ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸੈਟਲ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ। ਇੰਜ ਬਹੁਤ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਆਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ

ਲਾਲਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸੀਬਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਦੁਰ ਦੇਖਿਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖਸੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇੰਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਰ-ਦਰ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਯਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਉੱਪਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਥੋਂ ਪੈਂਦੇ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਧਰੋਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਰੂਪਏ ਘੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵੱਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਮਸੀਬਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ

ਆਪਣੀ

ਕਿੱਕੀ ਵਿਚ ਫਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਦੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਰੂਪਇਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਸੀਨ ਵਿਕ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ?ਦੋਂ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁਝ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਰ-ਦਰ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਯਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਉੱਪਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਥੋਂ ਪੈਂਦੇ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਧਰੋਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਰੂਪਏ ਘੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵੱਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਮਸੀਬਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ

ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਗੁਰੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮੁਕਾਉਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦੁਖਾਤ ਜਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਮੱਧ ਸੌਣੀ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੜ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਬੇਨਿਜਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟਰੈਵਲ ਐਜੰਟਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਮੰਤ

ਕਿਸ ਰਾਹ ਪਿਆ ਪਾਲੀਵੁੱਡ

ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੋਗਾਨ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਨੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਨੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਉਹੋ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੇਂਡੂ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਦਰਸਕ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਸਹੀਰੀ ਦਰਸਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਅੱਜ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਬੁਰਾਬਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਰੀ ਦਰਸਕ ਵੀ ਨਸੀਬ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਸਿਰਫ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੇਂਡੂ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਾਲੇ

ਮੇਰਾ ਬਾਈ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਾਈ, ਸਿੰਘ ਵਰਸਿਜ਼ ਕੌਰ, ਸਾਡਾ ਹੱਕ, ਬਿੱਕਰ ਬਾਈ ਸੈਂਟੀਮੈਟਲ, ਲੱਕੀ ਦੀ ਅਣਲੱਕੀ ਸਟੋਰੀ, ਜੱਟਸ ਇਨ ਗੋਲਮਾਲ, ਜੱਟ ਐਂਡ ਜੂਲੀਅਟ-2 ਅਤੇ 'ਬੈਸਟ ਆਫ ਲੱਕ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਰਸਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਂਸੋਟੀ ਤੇ ਖਰੀਆਂ ਵੀ ਉਤਰੀਆਂ। ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਦੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕਦੋਂ ਲੱਭ ਵੀ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਾਲ 'ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਕਮੀਨੇ' ਨੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ

ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰਹ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕਾਮੇਡੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਰਚਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਧੀਆ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਵੱਲ ਪੁਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਵਰਗੀ ਵਰਿੰਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ।

ਅੱਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਟੇਕ ਸਿਰਫ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇਂ ਕੁਝ ਹਟ ਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਉਡ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 'ਡੈਡੀ ਕੁਲ ਮੁੰਡੇ ਢੂਲ, ਤੂੰ

ਮੇਰਾ ਬਾਈ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਾਈ, ਸਿੰਘ ਵਰਸਿਜ਼ ਕੌਰ, ਸਾਡਾ ਹੱਕ, ਬਿੱਕਰ ਬਾਈ ਸੈਂਟੀਮੈਟਲ, ਲੱਕੀ ਦੀ ਅਣਲੱਕੀ ਸਟੋਰੀ, ਜੱਟਸ ਇਨ ਗੋਲਮਾਲ, ਜੱਟ ਐਂਡ ਜੂਲੀਅਟ-2 ਅਤੇ 'ਬੈਸਟ ਆਫ ਲੱਕ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਰਸਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਂਸੋਟੀ ਤੇ ਖਰੀਆਂ ਵੀ ਉਤਰੀਆਂ। ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਦੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕਦੋਂ ਲੱਭ ਵੀ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਾਲ 'ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਕਮੀਨੇ' ਨੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ

ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਮੇਡੀ ਤੇ ਵਿਅੰਗ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਵਰਗੀ ਜਸਪਾਲ ਭੱਟੀ ਹੀ ਦਰਸਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕਾਮੇਡੀ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਹਸਾਉਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਅੰਗ ਹਾਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹਾਸਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਵਿਅੰਗ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਾਮੇਡੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਕੀ ਪਿਲੀ, ਹਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਇਸੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਦੇਖਿਏ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਬਣੀਆਂ 'ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ, ਹਾਣੀ, ਸਿੰਕੰਦਰ ਅਤੇ 'ਨਾਬਰ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਰ੍ਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੀ ਚਕਾਚੰਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣਾ ਬੋਹੋਦ ਕਠਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਧਤਾਧਤ ਬਣਨ ਕਰਕੇ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਵਿਚ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਵਹਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨਾਂ ਹੀ ਚੈਨਲ ਵਾਲੇ ਉਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕਰਨਗੇ।

ਦਰਸਕਾਂ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 'ਫੇਰ ਮਾਮਲਾ ਗਤਾਵਤ' ਆਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀਤੀ ਵਾਰ ਇੱਝੇ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਚੈਨਲ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਵਹੀਂ ਘੱਟਦੇ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਆਉਣਗੇ। ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹੱਦ ਉਦੋਂ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦੇ ਉਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਖਿੱਚ ਨੇ ਹੁਣ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨਾਮੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੁਭਾਸ ਘਈ ਵਰਗੇ ਨਾਮੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰਨਾ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਭ ਸਗਨ ਵੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਫਿਲਮ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉੰਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਕਾਮੇਡੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂਪਣ ਦੇਖਣ ਦੀ ਚਾਹੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਦਰਸਕਾਂ ਦੀ ਨਾਬਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ।

ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ 'ਪਟਿਆਲਾ ਡਰੀਮਜ਼, ਕਿਰਪਾਨ ਅਤੇ ਇਸ਼ਕ ਬਰਾਂਡੀ' ਫਿਲਮਾਂ ਕੁਝ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਸੁੱਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭੱਜ-ਦੱਤ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਕੁਝ ਪਲ ਹਾਸੇ ਦੇ ਵੀ ਬਟੋਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਿਨੇਮਾ ਵੀ ਤਣਾਅ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਕ ਦੇਖਣ ਕਿਉਂ ਜਾਣੇ। ਪਰ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹਾਸਾ ਹਜ਼ਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਨਹਿਲੇ ਤੇ ਦਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਲਤੀਂਦੇ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਮੇਡੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਹਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਫਿਲਮਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਨੀ

ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਦੌੜ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਤਰੀਕੇ ਉਹ ਦਰਸਕਾਂ ਦੀ ਭੀਡ ਮਲੀਪਲੈਕਸਮਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੇ ਧੂੰਆਂਪਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪੈਸਾ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਵਹਾਉਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਫਿਲਮਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਨੀ

ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਫਲਤਿਹ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਫਲਤਿਹ' ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮੰਹ-ਜੋਰ ਰੁਝਾਨ 'ਚ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿਨੇਮੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਦਰਸਕਾਂ

ਚੰਗੀ ਕਸਰਤ ਹੈ ਹੱਸਣਾ

ਅੱਜ ਦੀ ਤਣਾਅ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸਾ-ਠਨਾ ਗੁੰਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੱਸਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਕਸਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਰੋਗ ਦੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਿੱਹਰੇ ਉਤੇ ਰੌਣਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣਾ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਨਮੇਲ ਤੋਹੜਾ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਜਿਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਕੜਵਾਹਟ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਸਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ ਹੈ।

ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੋਨੈਂਚਰਲ ਕਿਲਰ ਸੈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਟਿਊਮਰ ਸੈਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਐਂਟੀ-ਬਾਡੀ ਈਸ਼ਨੀਨੋਗਲੋਬਿਊ ਇਨ 'ਏ' ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ

ਦੀ ਨਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਦਾ ਹੈ। ਹੱਸਣ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗੀ ਕਸਰਤ ਹੈ।

ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿੜੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਸੰਦਰਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਲਈ ਲਾਫਟਰ ਕਲੱਬ ਖੱਲ੍ਹੁ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਉਚੀ-ਉਚੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲੀ ਹਾਸਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਹਤਾ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਲ ਵੀ ਹੱਸੇ। ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਾਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰਥਕ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਦੱਬ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਸੌਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲੁ ਹੱਸਣ-ਹਸਾਉਣ ਦੀ ਕਲ ਵਪਾਰਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕੀ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਮੇਡੀ ਦੇ ਸੋਆਂ ਨਾਲ ਕਰੋਂਗੇ ਰੁਧਾਏ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਸੇ-ਠੱਠੇ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ੍ਹ-ਚੁਣ ਕੇ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਸੋਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਟ-ਪੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੱਸਣਾ ਬਹੁਤ ਲਭਕਾਰੀ ਹੈ।

- ਪੀ.ਪੀ.ਵਰਮਾ

ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਵਾਸੀਰ?

ਡਾ. ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ
ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਵਾਸੀਰ ਜਾਂ ਪਾਈਲਜ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਏਸ਼ਿਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਕੋਸ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਵਾਸੀਰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਕਲਿਨੀਕਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਹਨ। ਇਹ ਤਕਲੀਫ ਗਰਭਵਤੀਆਂ ਜਾਂ ਜਾਣਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਦਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਦਾ ਵਿੱਚ ਨਾਰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾਚਾਂ ਦਾ ਇਕ ਗੁੱਛਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਜ ਅਤੇ ਜਲਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਾਚਾਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਗੁੱਛਾ ਜਿਹਾ ਗੁਦਾ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਈਲਜ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ:

- ਬਾਹਰੀ ਬਵਾਸੀਰ: ਗੁਦਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਵਾਸੀਰ ਗੁਦਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਜ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਰਸ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵਾਲੀ ਚਾਨੀ ਦੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਲਣ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਵਾਸੀਰ ਦੀਆਂ ਨਾਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਖੂਨ ਜਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬੱਚੋਜ਼ਡ ਪਾਈਲਜ਼' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਅੰਦਰੀ ਬਵਾਸੀਰ: ਗੁਦਾ ਦੇ ਉਪਰੀ ਦੇ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਪੀਡ-ਰਹਿਤ ਖੂਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਵਾਸੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਗਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਗੁਦਾ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗਦੀ ਹੈ (ਪ੍ਰੋਲੈਪਸਡ)। ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਫ਼ਿਕਟਰ ਪੱਥਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਗੜਨ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸਟੇਜਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਨਾਤੀਆਂ, ਫੁੱਲੀਆਂ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਗੁਦਾ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੀਜੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਧੱਕੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਥੋੜੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾਲ ਧੱਕੇ ਕੇ ਵੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਵਾਸੀਰ ਦੀ ਨਾਤੀ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਦੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖੂਨ ਨਾਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਵਾਸੀਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੇਲ ਜਾਂ ਨਮਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਰਸ ਜਾਂ ਜਲਣ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵੱਧੇਰੇ ਤੁਰਲ ਲਓ

ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ-ਕੋਈ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ, ਸਰਜਨ।

* ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

* ਪੇਟ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਪੈਸ਼ਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। * ਡਿਲਵਰੀ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਹ ਪੈਸ਼ਰ ਬਹੁਤ ਵਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਦਾ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣਤਾ ਲਿਆ ਕੇ ਬਵਾਸੀਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਚਾਅ
* ਜਦੋਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਪਖਾਨੇ ਜਾਓ।
* ਵਰਜਿਸ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ।
* ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਸ਼ ਹਨ: ਛਿਲਕੇ ਸਮੇਤ ਸੇਬ, ਨਾਖਾਂ, ਖੀਰਾ, ਬੱਘੂ-ਗੋਸ਼ ਜਾਂ ਨਾਸਪਾਤੀ, ਆਜੂ, ਕੇਲਾ, ਅੰਗੂਰ, ਸੰਤਰਾ, ਤਰਾਂ, ਖਰਬੁਜਾ, ਲੀਚੀਆਂ, ਬੇਰ, ਸਟਰਬੈਰੀ, ਚੀਕ੍, ਗਜ਼ਰਾਂ, ਮਲੀ, ਪਾਲਕ, ਗੁੰਦਾ, ਟਮਾਟਰ, ਬੰਦਗੋਬੀ, ਗੰਡ ਗੋਬੀ, ਫੁੱਲ ਗੋਬੀ, ਬ੍ਰੋਕਲੀ, ਕੱਚੇ ਜਾਂ ਸਟੀਮਿਡ ਮਟਰ, ਮੇਬੀ, ਹਰੀਆਂ ਫਲੀਆਂ, ਬੀਜ਼, ਮੱਕੀ ਦੇ ਫੁੱਲੇ, ਭੁੱਬਲ ਵਿੱਚ ਭੁੱਨੇ ਜਾਂ ਉਬਾਲੇ ਹੋਏ ਆਲੂ ਤੇ ਘੁੰਗਣੀਆਂ।

ਬਵਾਸੀਰ ਵਾਸਤੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਟੱਬ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੋ ਰਹੋ। ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾ ਕੋ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗੁਦਾ ਦੇ ਪੱਠੇ ਰਿਲੈਕਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖੂਨ ਨਾਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਵਾਸੀਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੇਲ ਜਾਂ ਨਮਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਰਸ ਜਾਂ ਜਲਣ ਵਧ ਸ

ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਤੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਰਕਸ਼-ਏ-ਉਮਰ,
ਕਹਾਂ ਦੇਖੀਏ ਥਮੇਂ,
ਨਾ ਹਾਥ ਬਾਗ ਪਰ ਹੈ,
ਨਾ ਪਾ ਹੈ ਰਕਾਬ ਮੈਂ।

ਉਮਰ ਦੇ ਭੱਜੇ ਜਾਂਦੇ ਘੋੜੇ ਉਪਰ ਸਵਾਰ
ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾ ਪੈਰ ਰਕਾਬ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੱਲ ਲਗਾਮ
'ਤੇ, ਅਤੇ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ
ਕਿੱਥੇ ਰਹੇਗਾ। ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵੀ ਇਕ
ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਵਾਰ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ
ਘੋੜਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੰਗ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਂਤ ਮਨੁੱਖ ਸਿਆਣਾ ਹੈ, ਸੂਝਵਾਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜਾਰੀ ਵੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ
ਅਖੰਡਤਾ ਬਣੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ
ਦੇ ਸਿੰਟੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ।

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੱਥ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕੀ ਆਈ ਕਿ ਜੋ
ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਉਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਤੱਪ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।
ਅਫਰੋਵਿਆਂ ਦਾ ਭੇਨਿਆ-ਤੋਡਿਆ ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ
ਸੈਕਸਪੀਅਰ ਦੇ ਰਚੇ ਉਥੋਂ ਪਾਤਰ, ਹੈਮਲਿਟ ਵਾਲੀ
ਸਬੀਤੀ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ
ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕੀ
ਨਾ ਕਰੇ? ਮਾਨਵੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਬਵੀ ਦੀ
ਸਵਰਗੀ ਆਭਿਆਂ ਜਾਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰਲਾ ਸਵਰਗ
ਤੋਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਜ਼ਤਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਸੋਂ ਨੇ
ਇਕ ਅਰਬ ਦਾ ਰਿੰਦਸਾ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ
ਕੇਵਲ 100 ਵਰੇ ਪਹਿਲਾਂ 1900 ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੇਂ ਦੀ
ਛੱਤ ਨਾਲ ਟੰਗੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਗਮਗਾ ਰਹੇ ਇਕ ਫਾਨੂਸ
ਜਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਹਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭਾਵੇਂ ਸੀ
ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਮਰਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਅਗੇ ਜੀਵਨ
ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਰਮਨ ਫਿਲਮਦਰ ਨੀਤਸੇ 1900 ਵਿਚ
ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ
ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ:

'ਪ੍ਰਿਬਵੀ ਦੀ, ਸਰੀਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਪਚਾ ਹੈ
ਜਿਹੜੀ ਰੋਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਗ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ।' ਨੀਤਸੇ ਜੇ
ਅੱਜ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਬਵੀ ਨੂੰ ਲੋਗੇ ਰੋਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ
ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੁਤ੍ਨੇ।

ਕਹਿੰਦੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ
ਰਾਹ ਪੈ ਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਬਾਬ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਲੇਖਾ
ਅਧੀਨ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਤ ਭੰਗ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
"ਵੱਹੀ ਜਿਬਾਹ ਕਰੇ ਹੈ, ਵੱਹੀ ਲੇ ਹੈ ਸਬਾਬ ਉਲਟਾ।"

ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ
ਡੀ.ਜੇ. 'ਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹਤਾ ਜੋੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ
ਇਸਤਰੀਆਂ, ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਸ ਪੁਸ਼ਕ ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਨੱਚ-
ਟੱਪ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰਹੁ-ਰੀਤ ਨਾਲ ਦੂਰ
ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਫੈਲਾਅ ਰਹੇ
ਅਖੰਡੀ ਸੰਗੀਤ 'ਤੇ ਵੱਜ ਰਹੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਬੈਲ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਹੋਸਟਲ 'ਚ ਮਸੂਕ ਦੇ
ਨਾਂ ਦੇ ਲਲਕਾਰੇ ਵੱਜਣੇ, ਲੱਕ, ਗੱਲੂ, ਬਾਹਾਂ-ਲੱਤਾਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਤੇ ਭਾਰ ਤੇਲਣਾ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਗੀਤ ਗੰਭੀਰ ਲੱਗਿਆਂ 'ਤੇਰੀ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ
ਜਵਾਨੀ...। ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਜੋੜੇ ਉਪਰ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ
ਛੁਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ ਸਿਖਰ ਹੀ
ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਵਿਆਹਦਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਕਿਸੇ
ਸਿਆਣੇ ਜਾਂ ਸੁਆਣੀ ਨੇ 'ਕਲਚਰਲ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ
'ਕੰਜਰਲ' ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਤਾਂ ਕੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਮਹਾਂਭੀਠਾਂ
ਵਾਂਗ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ, ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਜਵਾਨੀਆਂ 'ਤੇ

ਘੋੜ ਤੀਬਰ ਗਤੀ
ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਨਾ ਪੌਣ
ਅਤੇ ਨਾ ਪਾਣੀ। ਪਲੋ ਪਲੀ ਵਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਘੋੜੀ ਤੇ
ਉਦਯੋਗੀ ਨਿਕਾਸਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
ਇਹ ਸਭਨੀ ਪਸੰਨੀ ਥਿੰਡ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਕੋਝਾ ਬਣਾ ਰਹੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰੋਗੀ।

ਕੁਦਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਹ
ਤਾਂ ਨਿਚੋਤੇ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੰਟਿਆਂ ਦਾ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੜੀਵਾਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਬਵੀ ਉਪਰ
ਪੁੰਗਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਕੋਲ ਨਾ ਦਿਸ਼ਾ
ਅਪਣਾਉਣ ਯੋਗ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ
ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਨੁਭਵ।

ਉਧਰ ਮਨੁੱਖ, ਹੀਨ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਤਾਇਆ
ਹੋਇਆ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ 'ਦਯਾ' ਦੀ ਆਸ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ
ਹੀਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ
ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕੋਸ ਵਿਚ
'ਦਯਾ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਸੇਰੋਤ ਘਟੇ, ਜਲ ਅਤੇ
ਵਾਯੂ ਨਿਰਮਲ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਣ ਸੁੰਗੜੇ ਤੇ ਵਣਾਂ ਉਪਰ
ਨਿਰਭਰ ਜੀਵਨ ਸੁੰਗਤਿਆਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਪਜੀਆਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਅਤੇ
ਜੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ
ਉਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋਭੀ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਨਾਲ
ਨਿਪਟਾਵ ਦੇ ਇਹ ਕਦੀ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ
ਸੇਰੋਤ ਸੀਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ
ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ
ਜੀਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਅੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਾਂ
ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੋੜ ਜਗਦੀ ਰਹੇ ਜਾਂ ਬੁਝ ਜਾਵੇ ਇਸ ਦੀ
ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਉਕਾਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਹੜੇ ਵੀ
ਜੀਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਜੋੜ ਨੂੰ ਜਗਦੀਆਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ,
ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਉਸ
ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵੀ
ਵਿਚਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਸੂਝ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ,
ਪਰ ਲੈ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਜੀਵ ਹੀ, ਹੋਰਨਾਂ
ਜੀਵਾਂ ਜਿਹਾ ਇਕ ਜੀਵ, ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇਸ
ਵੱਲ ਵਿਤੀਗਾ ਵੀ ਉਹੋ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲ, ਵੱਖਰੀ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਦਰਤ
ਦੇ ਉਪਚਾਰਕ ਨਿੱਖ ਦੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ

ਬੇਸਿਰ-ਪੈਰ ਵਧਦੀ ਵਸੈਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਸ ਦੀ ਬੇਮੁਹਾਰੀ
ਹਉਮੈਂ, ਜਿਹੜੀ ਥੋੜੇ ਨਾਲ ਸਰਚਦੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ
ਗੱਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਸੋਂ ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ
ਸਹੀ ਅਨੁਭਵ ਅਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।

ਇਕ ਸੀ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਵਜੀਰ ਨੇ
ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਕਾਢ ਕੀਤੀ। ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਇਣ ਵਾਲੀ ਇਹ
ਖੇਡ ਖੇਡ ਕੇ ਅਕੇਵਿਆਂ ਦਾ ਸਤਾਇਆ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਜੀਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਗ ਮੰਗਣ ਦੀ
ਖੋਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਵਜੀਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਗ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਕੁਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਰੱਖਿਆ: "ਸਰਫਰਾਜੀ ਸਾਨ ਵਾਲੀ
ਤੁਹਾਡੀ ਉਦਾਰਤਾ ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਉਪਰ
ਮਿਹਰ ਬਣ ਕੇ ਵਰੁਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿਓ ਕਿ
ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਬਿਸਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਇਕ, ਦੂਜੇ
ਵਿਚ ਦੋ, ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਚਾਰ, ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਅੱਠ ਅਤੇ ਇਸੇ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਅਗਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਦੂਹੇ ਕਣਕ ਦੇ
ਦਾਣੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ 64 ਖਾਨੇ ਭਰ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣਾ।" ਮੰਗ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ
ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮੰਗਿਆ
ਵੀ ਤਾਂ ਕੀ: ਨਾ ਹੀਰੇ, ਨਾ ਰਤਨ, ਬਸ ਲੈ ਦੇ ਕੇ ਦੋ ਜਾਂ
ਚਾਰ ਬੋਰੀਆਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਵਜੀਰ ਦੀ ਇੱਛਾ
ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਣਤੀ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ
ਗ

ਸੁਲਿਆ ਤੇ ਖੇਖਿਆ, ਵਿਦਿਆ ਮਾਰਡੀਡ ਪ੍ਰੀਸੀਪਲ ਡਾਂ: ਧਰਮਾਕੰਡ ਸਿੰਘ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, ਮੈਲਬਰਨ (ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ)

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਵਿਸਮਾਦੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਵੇਲੇ
ਬਨਸਪਤੀ ਉਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਢੁੱਲ ਖਿਤ ਕੇ ਜਿਵੇਂ
ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ
ਮਹਿਕਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ
ਬੇਸ਼ਰਤ ਖੇਤੇ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਵੇਂ ਹੀ
ਸੰਸਾਰਕ ਤਲ 'ਤੇ ਕੁਝ ਐਸੇ ਅਵਸਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ
ਬਸੰਤ ਦੇ ਢੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਕੁਝ ਐਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ
ਕਰਮਸੀਲ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ; ਜੋ ਆਦਿ ਗੁਰੂ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਬਖ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਬਲਬੋਤੇ ਮਨੁਖੀ
ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਤੇ ਸਿੰਗਾਰਨ
ਲਈ ਯਤਨਸੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨੁਖ ਜਨਮ
ਨੂੰ ਸਫਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਸੇ ਲੋਕ ਹੀ ਸਹੀ ਸੁਰਬੀਰ ਜੋ ਯੋ
ਮੌਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਜੋ ਨਿਜੀ ਸੁਖ, ਐਸ਼ਵਰਜ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰਾਵੀ
ਚਸਕੇ ਭੋਗਣ ਵਾਲੀ ਸੁਆਰਬੀ ਸੋਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ
ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਿਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਮੋਹ ਤੋਂ ਉਚੇਰੇ ਹੋ ਕੇ
ਮਨੁਖਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਰਸ਼ਨਾਉਣ ਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕਾਰਜ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਜੋ ਯੋ
ਜੋ ਯੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਧੰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ :
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਇ ਜਗ ਪਰਬੰਧੀਐ।
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਅੰਦਰੂ ਸੇਧੀਐ।

ਚੁਹੁ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਹਜਿ ਸਮੋਧੀਐ।

ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਉ ਜੋਧਾ ਜੋਧੀਐ ॥(ਵਾਰ ੧੯ ਪਉੜੀ ੧੮)

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਅੰਦਰ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਸਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ), ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ. ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੋਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, ਡਾ. ਤੁਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸਰ, ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਗੰਗ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ) ਵਰਗੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਡਾ. ਧਰਮਾਨੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਤਨਮਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਸਨ। ਪਰ ਵਿਦਿਆ, ਸੰਜਮਮਈ ਜੀਵਨ, ਭਾਸ਼ਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੂਲਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੋਚ ਤੇ ਸ਼ਬਾਅ ਪੱਖੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨੀਅਤ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਵੇਕਲੀ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਗੰਡੀਅਤ ਲੇਖਕ, ਸੁਘੜ ਸੰਪਾਦਕ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਕਵੀ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਖਿਆਨਕਾਰ ਸਨ। ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮੁਹਰਤ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਸਿੰਖੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਲਿਕ ਲਿਪੀ / ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ, ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਹਿਬ੍ਰਾਨੀ ਦੀ ਬਾਂ ਲਾਤਿਨੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਅਰਬੀ ਵਿੱਚ, ਵੈਦਿਕ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਨਾਨੀ ਫਲਾਸਫਰ ਸਕਰਾਤ ਦੇ ਸਿਸ ਪਲੈਟੋ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਯਨਾਨੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਦਿਲ-ਦਾਦਾ ਸਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ 'ਪਲੈਟੋਨੀਅਮ' ਨਾਂ ਦਾ ਲੱਗੀ ਤਖਤੀ, ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀ ਮੈਂ ਸੰਨ 1974 ਤੋਂ 78 ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੱਕਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਅਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ
ਜਨਮ-ਭੂਮੀ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਬਲਕਸਰੀ, ਜ਼ਿਲਾ ਜ਼ਿਹਲਮ
(ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਗਸਤ
1888 ਨੂੰ ਸ੍ਰ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸੱਠੀ ਦੇ ਘਰ ਅੰਬਾਲੇ ਸਹਿਰ
ਹੋਇਆ। 1906 ਤੋਂ 1912 ਤਕ ਅਪ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ
ਰਹਿ ਕੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕੀਤੀ। ਪਰ, ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾਰਿਆਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਪੀਅਨ
ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ
ਮਿਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਲੈਟੋ ਦੀ ਵਿਚਾਰ
ਧਾਰਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਦੋਂ
ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਪਲੈਟੋ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ
ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
ਅਤੇ ਨਾਭਪਤਿ ਟਿੱਕਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੁੰਦਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ
ਕੇ ਸੁਣਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਇੰਗਲੈਂਡ
ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦੀ ਸ਼ਾਬਾਸ ਤੇ
ਬਾਪੜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪੱਟਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ
ਧਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਲ ਪਲਟ
ਗਿਆ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਯੋਗ ਦੇ ਇੱਝੀਅਰ
ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗਰੀਬੀ ਤੇ
ਸਾਦਗੀ 'ਚ ਬਦਾਈ, ਪਰ ਅੰਤਲੇ ਸਵਾਸਾਂ ਤੱਕ ਧਰਮ
ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੁੱਡਿਆ। ਪਲੈਟੋ ਅੰਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਕਟਤਾ ਤੇ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਇਹ
ਕੀਮਤੀ ਲੇਖ ਹੀ ਅਧਾਰ ਬਣਿਆ 'ਪਲੈਟੋ ਐਂਡ ਦ ਟੂ

ਐਨਲਾਇਟਰ ਆਫ਼ ਦ ਸੌਲ' (Plato and The True
Enlightener of the Soul) ਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ
ਪੁਸਤਕ ਦਾ, ਜੋ 1912 ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਲੂਝਾਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ
(Luzac & Co Publications) ਵਲੋਂ ਡੱਢੀ।

1912 ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਆਏ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਣ
ਦੇ ਦਿੱਸ਼ਟੀਕੌਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ
ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਪਰਤ ਕੇ ਕਈ
ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੇ ਵਖ ਵਖ ਸੰਪਰਦਾਈ ਫੇਰਿਆਂ,
ਅਖ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਮੱਠਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਖੇਤੀ ਸਾਧ੍ਯਾਂ
ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ 'ਦੰਡ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਜੈ' ਦੇ ਨਾਂ ਰੇਠ ਲੜੀ
ਵਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰੂਪ
ਧਾਰਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਮਸਤਾਣਾ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸਨ। ਕੁਝ
ਸਮਾਂ ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਧਰਮ
ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਰਹੇ। (ਸੰਨ 1931 ਤੋਂ 34)
ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸੰਨ
1935 ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਵਿਦਿਆਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਵੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ
ਆਇਤਾਂ ਉਚਾਰਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ,
ਸਿਮਾਰਤੀਆਂ ਤੇ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ
ਖਾਨਦਾਨੀ ਪੰਡਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਚਾਰਣਿਕ ਸੁਧਤਾ ਅਤੇ
ਵਿਆਖਿਆਤਮਿਕ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪੱਖੋਂ ਬਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ
ਸਕਦਾ। ਆਪ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਦਲ ਵਾਂਗ ਗਰਜ਼ਵੀਂ ਤੇ
ਰਸਦਾਇਕ ਸੀ। ਉਹਦੂ ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਮ ਵੀ
ਬਤੀ ਸੰਦਰ ਲਿਖਦੇ ਸਨ।

1942 ਵਿਚ 'ਵਿਚਾਰ' ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਸਿਕ ਪਤਰ ਵੀ ਕੱਢਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਬੱਚੇ ਗੰਭੀਰ ਲੇਖ ਛਪਦੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਾਪੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਵਾਚੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਇਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਸਮਾਈ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆ ਮਾਰਤਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ 9 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਤਰਤੀਬ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ, ਦਾ ਸ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗ੍ਰੀਤਸਰ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਵੇਖੀਆਂ ਸਨ:

੨. ਵੈਦਿਕ ਗੁਰਮਤਿ-ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦਰਪਨ (ਸੰਨ ੧੯੮੪, ਪੰਨੇ ੩੦੪)

੩. ਪ੍ਰਦਯੂਮ ਰੇਡੀਅਨਸ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ (ਸੰਨ ੧੯੨੦, ਇੰਡੀਆ, ਪੰਜਾਬ)

੪. ਸਿੱਖ ਮਤ ਦਰਪਣ
੫. ਪਲੈਟੋ ਐਂਡ ਦ ਟ ਐਨਲਾਇਟਰ ਆਫ਼ ਦ ਸੋਲ (ਸੰਨ

੧੯੧੨, ਪੰਜੇ ੩੦੩) ਦੁਸ਼ਕ ਤਰਨਾਵਲੀ (ਸੰਨ ੧੯੩੮)

੨. ਜਲ੍ਹਸਿ ਤਸੱਵਫ਼ (ਉਰਦੂ ਨਜ਼ਮ, ੧੯੬੧)

੯. ਕਸ ਧਰਮਾਰਥ
੧੦. ਦੰਭ ਪ੍ਰਦੰਚ ਕੀ ਜੈ

ਇਨ੍ਹਾ ਪੁਸਤਕਾ ਵਿਚ 'ਕਸ ਪਰਮਾਰਥ' ਨੂੰ
1980 ਦੇ ਲਗਭਗ ਗਿਆਨੀ ਗਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਸਿੰਘ

ਸਭਾ ਪੜ੍ਹਕਾ' ਦੇ ਮਾਮਿਕ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 'ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼'

ਨੇ ਪੁਸਤਕ 'ਸਲੇਖ ਰਤਨਾਵਲੀ' ਨੂੰ ਸੰਨ 2003 ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮੁਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਦੇ 'ਦੋ ਸ਼ਬਦਾ' ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ 'ਪਦਮ' ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਮੈਂ 1939 ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਿਦਿਆਲਾ
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਗਿਆ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲਾ
ਲਿਆ, ਜਿਥੇ ਗਿਆਨੀ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰਦੇ
ਸਾ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿਦਿਆਏ ਨੀਂ ਹਾਜਾਰ ਹੋਰੀ ਸੀ ਜੇ ਸਿਆ

ਮਨੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਾਦਿਆਲ ਦਾ ਜਸ਼ਾਤ ਵਖ਼ਬ ਸਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਧਰਮਾਨਤ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਸੀ। ਪਰ ਕਈ ਕਦਾਈਂ ਮੈਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਖ਼ਿਆਨ ਵੀ ਸਣਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਸ ਸੀ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ 1940 ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਇਥੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਰੰਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਛੂੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਲਾਗੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰ. ਧਰਮਾਨਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਪਲੈਟੋਨੀਅਮ' ਨਾ ਵਾਲਾ ਬੋਰਡ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਲਾਤੀਨੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਵੀ ਚੋਖ ਅਧਿਐਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਦਾ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ਕੀਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਦੇਖੀ, ਉਹ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਕ੍ਰਿਤੱਗਤਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁ. ਬਹਾਦਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ, ਸ੍ਰ. ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਇਮ ਮਨਿਸਟਰ ਪਟਿਆਲਾ ਸ੍ਰ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਰਈਸ-ਆਜ਼ਮ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ, ਸ੍ਰ. ਉਮਰਾਉ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗੌਲ, ਡਾ. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅੰਤਿਮ ਕਰਨਲ ਸਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਬੇਗਿਣਾਂ ਦੋਸਤ ਸਿੰਤਲਾ ਸਨ, ਜੋ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਮੇਂ ਆਪ ਦੀ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਉਰੋ ਵਾਰ ਚਰਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਵੈਦਿਕ ਗੁਰਮਤਿ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਮੇਰੀ ਖਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ
ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਜੇਹੀ ਦੁੱਬਕੀ, ਸੰਜਮੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ
ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਬਣਿਆ
ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇੰਘ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਸੰਗ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ (1974 ਤੋਂ 76) ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕੋਰਸ ਕਰਦੇ
ਵੇਲੇ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ, ਬੁੱਧ ਮੱਤ, ਇਸਾਈ ਮੱਤ ਵੱਡੇ
ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਨਿਰਕਾਰੀ ਤੇ ਰਾਧਾ-
ਸੁਆਮੀ ਆਦਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ
ਦਾ ਅਵਸਰ ਬਣਿਆ। ਅਤਿਅੰਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਨੇੜ੍ਹੀਣ ਹੋਣ
ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਘਰ ਦੀ ਝਾਤ ਝੰਡ, ਲਕਤਾਂ ਪਾਤਣ ਵੱਡੇ
ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਲੁੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਾਨਾ
ਖਾਸ ਪੰਨੇ ਪੜ੍ਹਣ ਕੇ ਸਨਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦੀ
ਰਹੀ। ਜੋ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ
ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਕ ਅਭਿਆਸ
ਅਤੇ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ
ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸਥਾਪਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪੰਨੇ ਵੀ ਯਦ ਸਨ
ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਸੀ ਕਿ ਨੇੜ੍ਹੀਂ ਦੀ ਜੋਤਿ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਵੱਡੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਵੀ ਵਿਦਿਆਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਸੰਨ 1979 ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੈਕਟਰ 18-ਬੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲੈ ਆਈ ਕਿਉਂਕਿ, ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਫਾਕਤ ਮੈਂ ਭੀ ਉਥੇ ਸੈਕਟਰ 18-ਡੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੁਖ ਗੰਧੀ ਕਬਾਵਾਚਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਜਿਥੇ ਵੱਡੇ ਸਾਲ ਫਿਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਅਵਸਰ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਗੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸ਼ਲੋਕ, ਸੇਅਰ ਜਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੰਤਰ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰ ਨੋਟ ਕਰਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸ਼੍ਯਾਮ ਉਚਾਰਣ ਵੱਖਿਆਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਨੋਟ ਵੀ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦਿੰਦੇ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਸੁਆਰਥ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਮੈਂਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚੋਂ 'ਗੁਣਵੰਤਿਆਂ ਪਾਛਾਰ' ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਹ ਭੰਡਾਰ ਹੋਰ ਲਿਆਂਦੇ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

'ਉਚੀ' ਦਰਪਥਾਂ ਪਸਤਕ ਲਿਖਣ ਵੇਲੋ
ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੀ ਇਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਲਮੰਡ੍ਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦਾ ਉੱਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ
ਉਹ ਭੰਡਾਰਾ ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਸਹਾਇਕ ਹੋਇਆ। ਸੁਣ
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਨਸੀਚਿਊਟ ਮੈਲਬਰਨ
(ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ) ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਰਨ ਸੰਸਾ ਵੀਡੀਓ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ
ਮਲਮੰਡ੍ਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋਂ
ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਏ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਦੀ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹਤਵਪੂਰਨ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਅਤਿ ਲੁਣੀਂਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
ਇਨਸੀਚਿਊਟ ਦੇ ਕੁਝ ਜਾਗਰੂਕ ਤੇ ਖੋਜੀ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੀ
ਨੌਜਵਾਨ ਜਦੋਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ
ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁਨਾਨੀ ਫਿਲਾਸਫਰ ਪਲੈਟੋ ਦੀ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਗਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਸਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਦਮ ਮੱਥ ਠਣਕਿਆ
ਤੇ ਧਿਆਨ ਗਿਆ ਡਾ। ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ; ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲਿਆ
'ਮੇਰੇ ਅਨੱਸੜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ। ਧਰਮਾਨੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹੀ 'ਪਲੈਟੋਨੀਆ' ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਇਸ ਵਿਸੇ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਬੁੱਕ ਵੀ ਲਿਖੀ ਸੀ।' ਅਜਿਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾ
ਉਹ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਦੋ ਸੁਆਲਾਂ
ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਐਂਡਾ ਵੱਡਾ ਵਿਦਵਾਨ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਛੁਪਿਆ ਕਿਵੇਂ
ਰਹਿ ਗਿਆ? ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਇਹ
ਵਿਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕਿਉਂਨਾ ਆਰੰਭਿਆ?' ਇੱਕ
ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਰਾਜ ਮੈਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹਾਂ। ਮੈਲਬਰਨ ਦੇ ਜਗਿਆਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ, ਸਾਇਦ ਅਪਰੋਕਾ
ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਉਸ 'ਚੋਂ ਢੂੰਡ ਸਕਣ। ਉਹ ਰਾਜ

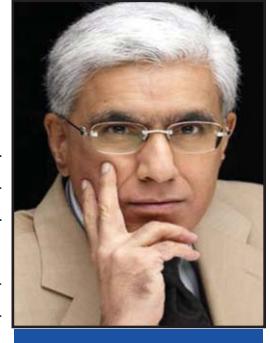
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਾਣ੍ਹੀ ਗੀ ਗੱਲ, ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰੋਗ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਸਦਾ ਛਾਪਾ ਕੇ ਰੱਖੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਸਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੋਝੀ ਲਈ ਮੈਂ ਗਉਂਦੇ ਵੱਡੇ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸਾਂ। ਉਹ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁਣੁੰਦੇ ਕਿ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅਨਾਤਮੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨਿਕਟ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ। ਇਸ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਸੀ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਸਾਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ 1965 ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ 'ਵੈਦਿਕ ਗੁਰਮਤਿ' ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਮਲ ਸ੍ਰੋਤ ਵੇਦ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪੈਂਥ ਪਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਪੱਖੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਰ, ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ
ਮੱਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਬਜੁੜ ਵੀ ਪਿੰਸੀਪਲ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਕ ਪੱਖਿਂ ਇਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ
ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ
ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਕਲਾਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਜੋੜੀ
ਰੱਖਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਨਮੱਤ
ਪਤਾਉਣ ਲਈ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੁੱਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ
ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੁਜਰਗ
ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਖਣਾ ਚਹੁੰਦੇ
ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਵਰਗਾ
ਕੋਈ ਵਿਦਵਾਨ, ਜਦੋਂ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਝੌਲੀ ਧੈ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ, ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਹੈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੰਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ—ਸੰਭਾਲ ਵੱਲੋਂ ਲਪੂਰਾਵੀ
ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹੈ ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਲ
ਵਿੱਚ ਅਸਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਵਿਦਵਾਨ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਸਿੰਖ
ਧਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲਜ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਡਾ.
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ
ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ
ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਖਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਵੇਲੇ
ਕਦੇ ਵੀ 'ਵੈਦਿਕ ਗੁਰਮਤਿ' ਵਾਲੀ ਪੱਧਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ
ਸੀ ਉਭਾਰਿਆ; ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਸਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ। ਹਾਂ ! ਕਦੀ ਕਦਾਈ ਉਹ
ਆਪਣੀ ਗਰਜਵੀ ਧੁਨੀ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ
ਬੇਅੰਤਤਾ ਪੁਗਟਾਉਂਦਾ ਗੁਰਵਾਕ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ
ਪੁਰਾਣੀ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣੀ ॥ (ਅੰਗ
867) ਬੋਲ ਕੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਜੱਤੂਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ
ਇਹ ਗੁਰਵਾਕ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਪੁਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
ਉਪਰੋਕਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ
ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਹੈ।

1970 ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਦਯੂਮ ਰੇਡੀਅਨਸ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ' ਲਿਖ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਪੰਥਕ ਖੇਤਰ ਦੇ
ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ
ਕੀਤਾ। ਪਰ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।
ਕਿਉਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਥਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸਹਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸਿਤਾਮ ਦੀ
ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸਤਕ
ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਰੈ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ
ਤਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਕੂਨੀ ਨਹੀਂ ਪਿਲਾਈ।

ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ
ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਯੁਨਾਨੀ ਫਿਲਾਸਫਰ ਬਾਬਾ ਪਲੈਟੋ ਅਤੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝ ਪ੍ਰਗਟ
ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਤੋਂ ਬਾਪਤਾ ਪਾਪਤ ਕਰਨ
ਉਪਰੰਤ 1912 ਵਿੱਚ 'ਪਲੈਟੋ ਅੰਡ ਦ ਟੂ ਐਨਲਾਇਟਰ
ਆਫ ਦ ਸੌਲ' ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਤਦੋਂ ਤੋਂ
ਹੀ ਉਥੋਂ ਬੈਠੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਲਾਲਾ ਹਰਿਦਿਆਲ ਦੀ
ਜੰਡਲੀ ਨੇ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ
ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਵੇਢਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਸਿੱਧ
ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜਕਾ ਭਾਸ ਗਿਆ
ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਐਸਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ
ਸੁਦਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਵੈਦਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਛੜ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਵਲ ਲੁਕ ਜਾਏਗੀ। ਆਖਿਰ 53 ਸਾਲਾਂ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਦੋਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ
'ਵੈਦਿਕ ਗੁਰਮਤਿ' ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖ ਮਾਰੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹ,
ਲੰਡਨ ਬੈਠੇ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ, ਲਾਲਾ ਹਰਿਦਿਆਲ, ਡਾ.
ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ ਅਤੇ ਮਦਨ ਲਾਲ ਢੀਗਰਾ ਵਰਗੇ
(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 22 ਤੇ)

ਅੰਦਰ ਤਕ ਗਲ-ਸੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ

ਕਰਨ ਥਾਪਰ

ਮੈਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕਿਤੇ ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ 'ਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ-ਬੁਰੇ ਦੀ ਤਮੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਕਰ ਲੈਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਭੱਦਰਤਾ ਦੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੱਹਾਂ ਸਦਨਾਂ 'ਚ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਪਰ ਇਸ 'ਚ ਸੁਣਨ ਲਾਇਕ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਮਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਹੀ ਝੁਕ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੀ. ਚਿਦਾਂਬਰਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਅਗਾਊਂ ਰਿਹਾਇਤ ਦੇਂਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਦ ਸਦਮੇ 'ਚ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਹੀ ਕਿ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਸਰਮਨਾਲ ਨਾਲ ਝੁਕ ਗਿਆ।

ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਮਨਾਕ ਵਤੀਰਾ ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਵੀ ਘੱਟ ਨਿਵਾਰਿਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅੰਦਰ ਤਕ ਗਲ-ਸੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਹੀ ਤੱਥ ਸ੍ਰੀ ਚਿਦਾਂਬਰਮ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਕੁਝ ਰੁਖੋਪਣ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ''ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਠੀਕ ਹੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ।''

ਪਰ ਇਹ ਸੜ੍ਹਾਂਦ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤਕ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਲਫ਼ਾਜ਼ੀ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ 'ਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੁੱਲਬਾਜ਼ੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੜ੍ਹਾਂਦ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਰਦਿਵਿਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੀਏ? ਕੀ ਮੁਕੋਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬੈਕਾਂ 'ਚ ਕਥਿਤ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 'ਠੱਪਾ' ਲਗਾਉਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੇਭਨੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅੰਬਾਨੀ ਹੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਗਲਾਂ 'ਤੇ ਨਚਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੱਡਾ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਾਪਟਰੀ ਦਲਾਲ' ਕਹਿਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਜਾਂ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਹ ਚੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਨਾਂ ਕੁ ਸੀਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 'ਅਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ' ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਆਸਮਾਨ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ?

ਬੀਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਲਫ਼ਾਜ਼ੀ ਮੌਦੀ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ 'ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ' ਜਾਂ ਸੰਕੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀ 'ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖੇਤੀ' ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ 'ਖੁਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ' ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੋਣੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਹਿੰਹੁੰ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੈਂਬਰਾਂ

ਅਦਰਸ਼ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰਾ ਸਿੰਟਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਰਲ ਹੈ : ਸਾਡੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਖੂਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸੌਖਾ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੱਛਮੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜੂਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅਧੰਗ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁੱਲਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਂ, ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸੈਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ 'ਚ ਸੂਝ-ਬੁਝ ਹੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਸਰਮਨਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਭਾਰਤੀ ਮਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਹੀ ਸੂਧਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਡਟ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੂਝੁਰ ਹੀ ਕੋਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਦੱਸਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਰੁੱਧ ਤੋਹਮਤਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੱਕਿਤਰਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ

ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਅੰਡਿੱਕਾ ਡਾਹੁਣ ਤੇ ਹੰਗਮੇ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਚਾਹੇ ਅਜਿਹਾ ਮਿਰਚ ਸਪਰੇਅ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਟਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਜਾਂ ਮੁੱਕੇ ਲਹਿਰਾ ਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨੈਡਿਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੂਆਤ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਅੱਕ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਜਿਹੀ ਬੋਸ਼ਰੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ 2014 ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਜੋਰ ਫੱਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ, ਸਮਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਅੱਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸੜ੍ਹਾਂਦ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਨਰਕ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

'ਗਵਰਨੈਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਰ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਘੱਟ' ਹੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਵੀ ਘੱਟ ਨਿਵਾਰੇਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅੰਦਰ ਤਕ ਗਲ-ਸੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਹੀ ਤੱਥ ਸ੍ਰੀ ਚਿਦਾਂਬਰਮ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ? ਕੀ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸੂਧਾਂਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ? ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂਦੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪੁਨੇ (ਇਹਾਦੇ) ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਭਾਵ ਜੇ ਉਹ ਰਾਸਟਰ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ।

ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ? ਕੀ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸੂਧਾਂਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ? ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂਦੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪੁਨੇ (ਇਹਾਦੇ) ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਭਾਵ ਜੇ ਉਹ ਦੁਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪੁਨੇ (ਇਹਾਦੇ) ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ? ਕੀ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸੂਧਾਂਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ? ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂਦੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪੁਨੇ (ਇਹਾਦੇ) ਸਾਕਾਰ ਨ

ਸ ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲ
559-323-1640

ਅਲੋਗ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ

ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ, ਜੋ ਬਣਾਵਾਚੀ ਜੀਵ ਦੇ ਬਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਧ ਅਜੇ ਉਬਾਲਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਕਾ ਦੁੱਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ

ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਦੁੱਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾੜੀਨੀ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਉਬਾਲ ਕੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਹੀ ਚਾਹ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਹੀ ਥੋਥਾ ਕੱਵਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਕੇ ਪਨੀਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਆਮ ਪੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸ਼ਾਅਦ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਤਾਂ ਮੱਝ ਦੇ ਬਣਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਦੁੱਧ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਤ ਕੇ ਗੱਭਰਾਂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਤੇ ਜਾਨਾਨੀ ਵੀ ਲੋਹਤੇ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਵਧੀਆ ਸਿਹਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਿਹਤ ਲਈ ਵਧੀਆ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੁਰਾਕ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਜਦ ਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਮੱਠ ਦੀ ਧਾਰ ਕੱਢਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਆਮ ਹੀ ਕੋਲੀਆਂ ਗਲਾਸ ਲੈ ਕੇ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਲਈ ਦੁਆਲੇ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੜਾ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੱਸੀ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ ਪੜਾ ਵੀ ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁੱਛ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਵੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੁੱਧ-ਪੁੱਤ ਦੀ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਪਦਾਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਨਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਗੱਭਰੂ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬੁੱਢਾ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਯੁੱਗ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦਾ ਯੁੱਗ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਤਿੱਤਿਤ ਪੀਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ।

ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਅਤੇ ਅਖਾਣ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਗਏ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਦ ਭੈਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੀਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀਰ ਲਈ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਹੀ ਰੱਖਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ:

ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ
ਜਾਗ ਨਾ ਲਾਵਾਂ

ਉਡੀਕਾਂ ਵੀਰ ਦੀਆਂ
ਜੇ ਵੀਰ ਪਾਰੀ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਦੁੱਧ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਦੀ ਸੀ-
ਜੇ ਵੀਰ ਮੰਗੇ ਪਾਣੀ
ਬੁਰੀ ਮੱਝ ਚਾਵਾਂ
ਜੇ ਵੀਰ ਮੰਗੇ ਵਿਛਾਉਣਾ
ਲਠਾ ਦੁੱਧ ਵਿਛਾਵਾਂ

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਉਹ ਘਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਆਮ ਹੋਵੇ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੋਵੇ-
ਉਹ ਘਰ ਟੋਲੀ ਬਾਬਲਾ
ਉਹ ਵਰ ਟੋਲੀ ਬਾਬਲਾ
ਜਿਹੜਾ ਸੁੜੀ ਪਈ ਨੂੰ
ਜਗ ਕੇ ਦੁੱਧ ਪਿਆਵੇ

ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਹੀ

ਸਫ਼ਾ 20 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸੁਟਿਆ ਤੇ ਪੇਖਿਆ, ਵਿਦਿਆ ਮਾਰਤੰਡ ਪ੍ਰੀਸੀਪਲ ਡਾ: ਧਰਮਾਨੰਤ ਸਿੰਘ

ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਗਭਰੂਆਂ ਦੇ ਸਪੰਰਕ ਵਿਚ ਆਏ, ਜਿਹੜੇ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਵੀ ਇੱਕ ਕੱਟੜ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੁਸਟ ਚੌਂਕੜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਤੀਰ ਨਾਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਛੁੱਡੇ।

ਇੱਕ ਤਾਂ ਪਲੈਟੋ ਅੰਡ ਦ ਟੂ ਐਨਲਾਇਟਰ ਆਫ਼ ਦ ਸੋਲ' ਵਰਗੀ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਛਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦੁਜੇ, ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਦਿੱਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਪ ਸਕੀ।

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ

ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ

ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ, ਜੋ ਬਣਾਵਾਚੀ ਜੀਵ ਦੇ ਬਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਧ ਅਜੇ ਉਬਾਲਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੱਕਾ ਦੁੱਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ

ਦੁੱਧ ਦੇ ਛੁੱਟਾਂ ਵਰਗੀ ਸੰਤਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ-

ਦੁੱਧ ਦੇ ਛੁੱਟਾਂ ਵਰਗੀ ਸੰਤਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਵਾਲੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦੇ ਬੁੱਲਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਝੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੇਂਡੂਤਾ ਹੀ ਸਾਡਾ ਇਹ ਲੋਕ ਗੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-

ਨਾਲੇ ਪੁੱਤ ਮੰਗਦੀ।
ਨਾਲੇ ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ

ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੂਟ ਮੰਗਦੀ
ਨਾਲੇ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ

ਦੇ ਬੁਟ ਮੰਗਦੀ
ਨਾਲੇ ਮੰਗਦੀ ਧਰਮ ਨਾਲ

ਮੰਗਦੀ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਲੇ।

ਮਛਲੀ ਨੱਕ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ ਹੈ। ਮਛਲੀ ਦੇ ਪੱਤ ਉਪਰਲੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਉਪਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਛਲੀ ਵਾਲੀ ਮੁਟਿਆਰ ਜਦ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਛਲੀ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦੀ ਝੱਗ ਦਾ ਲੱਗਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਛਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਝ ਨੀਂਦੀਆਂ ਚੋਣੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੱਝ ਚੁਅ ਰਾਣ ਦੀ ਗੁਆਂਢੁਣ ਦੀਆਂ ਮਿਨਤਾਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚੋਇਆ ਅੱਧ ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨੀ ਅੱਧ ਦੁੱਧ
ਲੈ ਜਾਣੀ ਵੰਡ ਕੇ

ਮੱਝ ਚੋ ਜਾਣੀ

ਨੀ ਗੁਆਂਢੁਣੇ ਮੇਰੀ।

ਛਾਡਾ ਦੁੱਧ ਤਾਂ ਚੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਛੜੇ ਤੋਂ ਦੁੱਧ

ਖਰੀਦਾ ਕੋਈ ਨੀਂਦੀ, ਜਦੀਕ ਵਿਆਹਿਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੱਕ

ਵਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-
ਛਡਿਆਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਨਾ ਵਿਕੇ

ਰੰਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਦਾ ਪਾਣੀ

ਦੁੱਧ ਕੱਚਾ ਹੀ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੱਝ/ਗਾਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੱਝ/ਗਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਕੱਢਣਾ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਧਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨਾਲੇ ਮੁੱਝ ਮੰਗੇ
ਨਾਲੇ ਖਸਮ ਮੰਗੇ

ਪਟਵਾਰੀ ਹੋਵੇ
ਨਾਲੇ ਬੁਲ੍ਹ ਮੰਗੇ

ਨਾਲੇ ਬੁਲ੍ਹ ਮੰਗੇ
ਨਾਲੇ ਬੁਲ੍ਹ ਮੰਗੇ

ਇਕਿ ਖੋਟੇ ਇਕਿ ਖਰੇ ਆਪੇ ਪਰਖਣਹਾਰੁ॥

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਆਡਿਟ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ

17 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਿਚ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ

9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬੇਅ ਏਰੀਆ ਸਿੱਖ ਅਲਾਇੰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਚ 3 ਲੱਖ 47 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਜੇ ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਰਕਮ ਕਰੀਬ 17 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਆਪੂਰਵੀ ਬਣੀ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ !

Source Profit & Loss Report www.fremontgurdwara.org	Gurdwara Sahib Fremont December 31, 2013
Net Income 2008	\$565,926.13
Net Income 2009	\$455,789.57
Net Income 2010	\$201,441.86
Net Income 2011	\$296,440.81
Net Income 2012	\$405,996.13
Net Income 2013	\$449,327.33
Total Net Income	\$2,374,921.83
Balance Available In Bank	\$654,314.41
Missing From Gurdwara Sahib Account	\$1,720,607.42

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸਾਡਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਕ-ਇਕ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿੰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਦਾਸਰੇ

ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ
ਫੋਨ: 510-376-9124

ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ: 510-557-0061

ਭਾਈ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਬੀਬੀ ਰਣਬੀਰ ਕੌਰ

Manohar Lal Brothers
Jewellers

(415) 404-6580

Flagship Store: A-57, Central Market, Lajpat Nagar 2, New Delhi, India
+91-11-4666-6444 | +91-11-29832982 | info@mlbjewels.com